Nr. 9. Kraków, dnia 30 września 1929 r. Rocznik L.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

stoł. król. miasta Krakowa.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Kraków, Biuro prasowe Magistratu.

Przedpłatę, która wynosi w Krakowie za pojedyńczy egzemplarz 1 Zł., z opłatą pocztową o 20 groszy więcej, przyjmuje wyłącznie Administracja „Dziennika Rozporządzeń“.

DR. FRYDERYK WESSELY.

KRAKÓW A NOWOCZESNE POTRZEBY WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU.

Z inicjatywy i na prośbę Miejskiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Krakowie opracował pod powyższym tytułem generał Józef Czikiel przy współpracownictwie majora Witolda Rosołowskiego i kapitana inż. Artura Pacowskiego, — studjum szczegółowe, poparte pięcioma planami w reprodukcji załączonemi.

Sprawa wymaga wszechstronnego rozpatrzenia i omówienia. Niniejszy artykuł jest próbą omówienia projektu z punktu potrzeb ogólno-społecznych.

Rozwój życia gromadnego w związku z postępem uprzemysłowienia, gromadzenia się większych ilości ludzi po miastach i tem wywołanego pogorszenia stosunków mieszkaniowych, zaniku zdrowej myśli społecznej i upadku uczuć moralnych, nakłada na czynniki publiczne obowiązek szczegółowego rozpatrzenia sposobów zapobieżenia nieuchronnej fizycznej i moralnej degeneracji ludzi, jako też poprawy ich zdrowia fizycznego i moralnego dla wzmocnienia takich cnót i właściwości, jak hart ducha, siła woli, energja czynu, poczucie solidarności itd.

Zdajemy sobie bowiem wszyscy z tego sprawę, że obecne powojenne pokolenie cechuje cały szereg ujemnych rysów, które zawierają wielkie niebezpieczeństwa dla przyszłości. Młodzież rodząca się, względnie przeżywająca swoje dzieciństwo w okresie wojennych i powojennych braków, potrzebuje nieodzownie rekompensaty w formie racjonalnego powiększenia i uzupełnienia sił żywotnych drogą ćwiczeń fizycznych. Neurastenja, która wskutek swej powszechności uznaną zostaje jako równie groźna choroba społeczna, jak gruźlica, — może być również leczoną najskuteczniej w masie — tylko przez zwrócenie młodzieży, a nawet osób starszych do takiego trybu życia, któryby najbardziej zbliżał się do trybu życia w stanie natury.

Nie jest tajemnicą, że nadmierna troska o rozwój intelektu przy zaniedbaniu ćwiczeń fizycznych nietylko powoduje fizyczną degenerację, lecz także intelektowi nie pozwala się rozwinąć w sposób twórczy.

Walka o byt, od której dziś nikt nie jest wolny, zniewala jednostki i grupy do uzbrajania się w możliwie najlepsze warunki zdrowia fizycznego i moralnego, które z kolei warunkują istnienie silnego charakteru i woli, oraz wyzwalają tak nieocenione wartości indywidualne i społeczne, jak energja, dobre samopoczucie i radość życia.

Szlakiem tych poglądów postępując, nowoczesne ustawodawstwa jednakową wagę przykładają do racjonalnego wychowania fizycznego, jak do wychowania umysłowego, upatrując w pierwszem nie konkurenta, lecz sprzymierzeńca dla drugiego.

Szukając przyczyn wielkiej tężyzny gospodarczej i społecznej poszczególnych narodów, — stwierdzić należy, że ważnym czynnikiem ich życia była i jest troska o sprawność fizyczną. Znany jest wysoki poziom kultury fizycznej narodów skandynawskich i społeczeństw anglosaskich. Wielką tężyznę życiową, gospodarczą i zdolności organizacyjne w wielorakich kierunkach, przypisują one same obok innych przyczyn także i systematycznemu wychowaniu i wykonywaniu ćwiczeń fizycznych.

Stwierdzono, że w obrębie jednego i tego samego państwa zachodzi wielka niejednolitość wartości fizycznych, gospodarczych, moralnych i umysłowych w masie rozpatrywanych. Okazało się, że w środowiskach miejskich, w których racjonalne wychowanie fizyczne ogółu jest planowo prowadzone, — nietylko ogólne warunki zdrowotne się poprawiły, ale także przestępczość zmalała, a zwiększona wydajność pracy i rozbudzona pomysłowość produkcyjna umożliwiły nieoczekiwany rozwój gospodarczy i z tem związany wzrost ogólnej zamożności i kultury w danem środowisku.

Dziedzina wychowania i kultury fizycznej w całym szeregu państw uregulowaną jest w wyczerpujący sposób przez obowiązujące ustawodawstwo. Podstawowe zainteresowanie państwa tą dziedziną skłania je do uznania tych agend za swoje.

Z uwagi jednak na rozległość zadań i ich różnorodność, do współwpływu i współudziału w pracach dopuszczone być muszą samorządy, — jako też nawiązany i utrzymywany bardzo żywy bezpośredni kontakt ze społeczeństwem.

Biorąc za podstawę stan rzeczy u nas w Państwie

wogóle, a na gruncie miasta Krakowa w szczególności, — uznać należy — że posiadamy dostateczne ramy dla racjonalnej i systematycznej pracy w tym kierunku. Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i podległe mu oficjalne komitety, jak wojewódzki i miejski, — mają pełne zrozumienie dla zadań do ich zakresu działania należących. Gmina miasta Krakowa w uznaniu ważności wychowania fizycznego każdą inicjatywę prywatną, względnie stowarzyszeniową popiera w granicach najdalej posuniętej możliwości.

Społeczeństwo krakowskie, — pierwsze może w Polsce, — oceniło znaczenie ćwiczeń fizycznych, oraz zabaw i gier ruchowych, stwarzając dzieła na swój czas wielkie, stanowiące złotą kartę w dziejach wychowania fizycznego w Polsce. Na pierwszem miejscu wymienić tu należy wielki czyn krakowskiego filantropa w najszlachetniejszem tego słowa znaczeniu, — jednego z najoświeceńszych w tej dziedzinie — prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego Dra Henryka Jordana, założyciela i fundatora Parku zabaw i gier dla dzieci i młodzieży w Krakowie.

Od tego czasu ćwiczenia fizyczne przestały być w Krakowie modą lub kaprysem nielicznych jednostek, — natomiast uznane zostały za konieczność i nieodzowną potrzebę szerszych mas, których zainteresowanie z roku na rok się zwiększało. Wielką zasługą będzie Towarzystwa gimnastycznego Sokół, oraz innych Towarzystw sportowych, że Kraków w pewnych kierunkach uchodzić może za kolebkę sportu polskiego.

Jeśli przed kilku laty Kraków na pierwszem miejscu obrano jako miejsce dla budowy gmachu polskiej Y. M. C. A., zaopatrzonego między innemi w wzorowe urządzenia dla ćwiczeń fizycznych, to jednym z ważkich argumentów było uznanie, że w Krakowie zrozumienie dla wielkiej kultury umysłowej idzie w parze z uznaniem celów racjonalnej kultury fizycznej.

W Krakowie działa około 30 stowarzyszeń w kierunku budzenia zainteresowania dla wszelkiego rodzaju sportów i ćwiczeń fizycznych. Fundamentem pracy jest, rzecz prosta, wychowanie fizyczne młodzieży szkolnej, wprowadzone w sposób systematyczny przez władze szkolne, jakoteż działalność Ośrodka Wychowania Fizycznego.

Miarą aktualności tych zagadnień jest Studjum Wychowania Fizycznego przy Uniwersytecie Jagiellońskim, które mimo rażących braków w uposażeniu, — jest pepinierą sił nauczycielskich i instruktorskich, owianych idealnym zapałem i pracy tej oddających się z nienapotykanem poświęceniem.

Tak więc stan rzeczy w Krakowie przemawia za tem, że wszystkie miarodajne czynniki dla sprawy wychowania fizycznego szerokich mas miały i mają pełne zrozumienie i że praca w tym kierunku prowadzona jest celową. — Nie można jednak sprawy pozostawiać własnemu biegowi i zamykać oczów na braki, które w tej dziedzinie występują przy porównaniu z innemi miastami.

Mamy wprawdzie w Krakowie Park Dra Jordana, kilka boisk klubowych, sal gimnastycznych i pływalń, — urządzenia te jednak w stosunku do potrzeb są zgoła nie wystarczające. Chodzi o to, aby znaczne zainteresowanie sportem w Krakowie nie przejawiało się jedynie w roli biernej tysięcy ludzi przypatrujących się kilku rekordowym zawodnikom, lecz aby te tysiące brały bezpośredni czynny udział w ćwiczeniach, grach i zabawach — na boiskach rozrzuconych po peryferjach miasta.

I do tego pociągnąć należy bezwarunkowo wszystkich mieszkańców bez różnicy płci i zawodu, — z presją moralną młodzież i dorosłych do 30 lat — z gorącą zachętą starszych. Ujęcie takich ilości w tryby wychowania fizycznego względnie ćwiczeń fizycznych wymaga celowej organizacji — a ta możliwa przy zaistnieniu jednolitego programu pracy i odpowiednich urządzeń.

Miejski Komitet wychowania fizycznego powołany do życia Rozporządzeniem Rady Ministrów, a pozostający pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta Dra Schneidra — oparty w swym działaniu głównie o Gminę miasta Krakowa — zdawał sobie z tego sprawę, że głównem jego zadaniem jest ułożenie planu dla systematycznej i powszechnej w tym kierunku pracy. Komitet uznał ułożenie programu pracy, któryby następnie konsekwentnie i systematycznie był wykonany, — za krok pierwszy i najistotniejszy.

Prezydjum miasta i Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, pragnąc zdobyć taki program, — musiały naprzód uzyskać projekt urządzeń terenowych, któreby pozwoliły program zrealizować. Do pracy przystąpiono na wniosek sekretarza Komitetu majora Witolda Rosołowskiego. Zwrócono się do generała dywizji Józefa Czikla, z prośbą o wygotowanie tego projektu. Wymieniony wykonał zupełnie bezinteresownie elaborat bardzo obszerny, — oparty na doświadczeniu i znajomości urządzeń zagranicznych, obejmujący całokształt zagadnienia dla Krakowa na okres dłuższy, uwzględniający wzrost ludności do 300.000 mieszkańców.

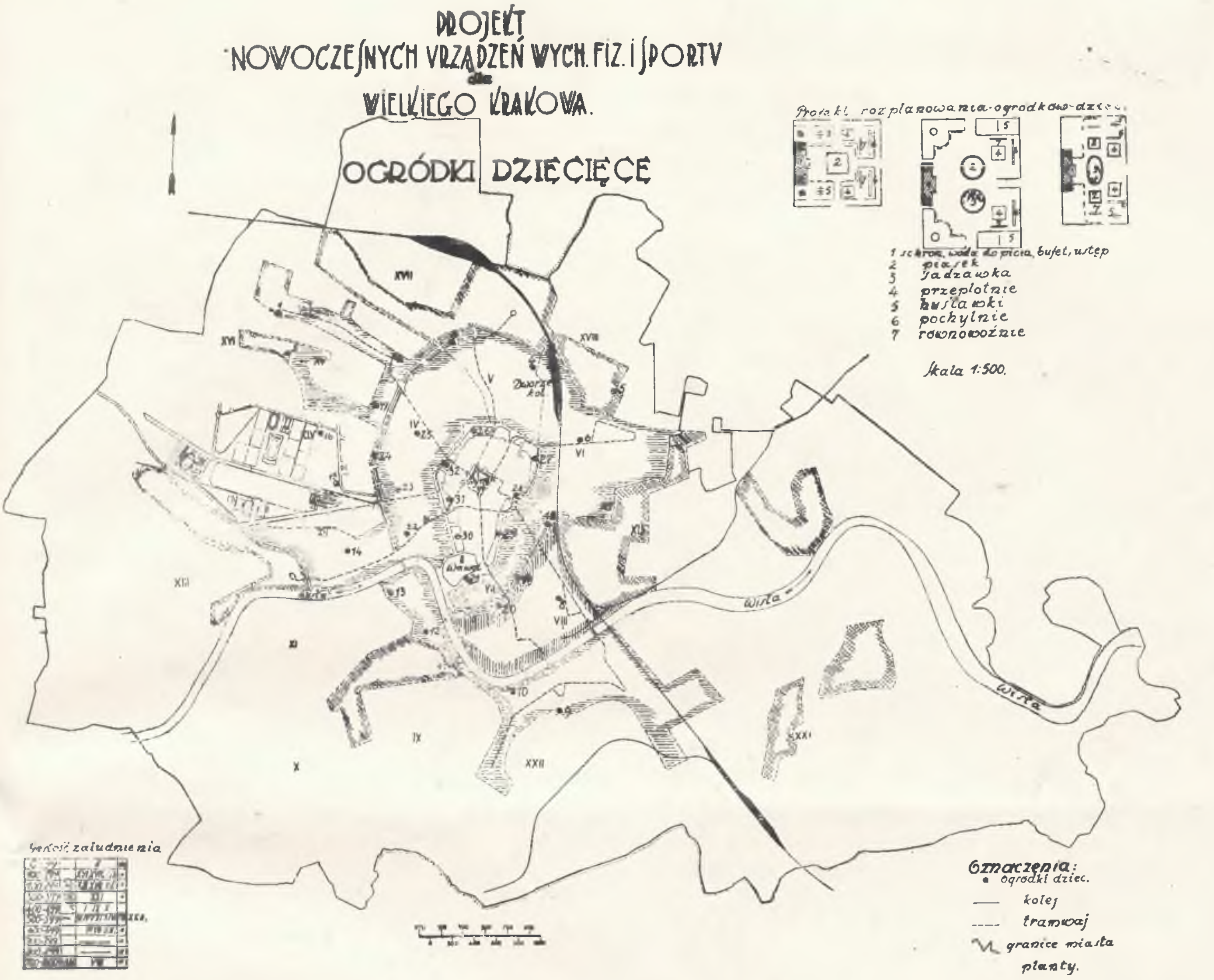
Omawiane studjum podaje rozwiązanie w postaci projektu różnorodnych urządzeń dla 126.000 ludzi uprawiających, względnie mających uprawiać ćwiczenia fizyczne w naszem mieście, w rozmiarach z jednej strony zapewniających skuteczne, dodatnie oddziaływanie, — z drugiej strony ograniczonych rozumnie do miary minimalnej, wykluczającej wszelką przesadę.

Praca ta, wystawiona na Wystawie Powszechnej w Poznaniu spotkała się z ogólnem uznaniem, — rozpatrywana przez Miejski i Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, uznana została za najobszerniejszą podstawę do dyskusji, — obok pięknej pracy Rektora Gałęzowskiego i Prof. Dra Goetla, obejmującej jedynie plany uporządkowania i upiększenia boisk klubowych, położonych na placu powyścigowym. Praca generała Czikla i jego współpracowników znajduje się obecnie w stadjum badań ze strony fachowych organów Gminy i z tego powodu wskazane jest szersze jej omówienie.

Jak wspomniałem, projekt oparty jest na doświadczeniach innych środowisk, gdzie podobne urządzenia istnieją, — na statystycznie ujętych datach, stwierdzających nasze zapotrzebowanie, ponadto wykazuje on doskonałe dostosowanie do warunków terenowych w Krakowie, umożliwiając realizację fragmentami bez obawy zepsucia jednolitości całego dzieła

Projekt zajmuje się ogródkami dziecięcemi, boiskami dla młodzieży szkolnej, boiskami sportowemi dla młodzieży starszej i osób dorosłych, salami gimnastycznemi, pływalniami, stadjonem, kortami tenisowemi, torem kolarskim, motocyklowym i samochodowym, spor-

Tablica I.

tami obronnemi, hippiką, sportami wodnemi, sportem strzeleckim i łuczniczym, sportami zimowemi. W osobnym rozdziale omówiony jest sposób realizacji z wskazaniem wzajemnej roli i udziału w pokryciu kosztów ze strony Państwa, Gminy i społeczeństwa. Rozdział ten zawiera również wskazówki co do organizacji pracy na urządzonych terenach, — przy zastrzeżeniu jednolitego kierunku i zarządu.

Ogródki Dziecięce.

(patrz Tablica I).

Ogródki dziecięce przeznaczone są do zabaw dla dzieci w wieku od 2 do 6 lat. Przyjmując, że dzieci w tym wieku jest w Krakowie 24.000 i licząc na każde dziecko ogólnie 2 m^2, — potrzeba 4.8 ha rozsianych w 32 działkach po całem mieście. Wzorowo urządzony taki ogródek posiadają Katowice na placu Andrzeja. Ogródek taki musi mieć przestrzeń 50×30 m i być zaopatrzonym w duże pudło z piaskiem, — płytką na 7 do 10 cm. sadzawką do brodzenia i puszczania okręcików, dużo trawnika, częściowo ocienionego, ławeczki dla starszych, podsień dla schronienia się w razie nagłego deszczu, miejsce ustępowe. Z ruchomych rzeczy w ogródku powinny być wiaderka, łopatki, duże drewniane klocki i ławeczki t. zw. równoważne. W pewnych godzinach dnia specjalna instruktorka winna dzieci wdrażać do zajmujących i rozumnych zabaw.

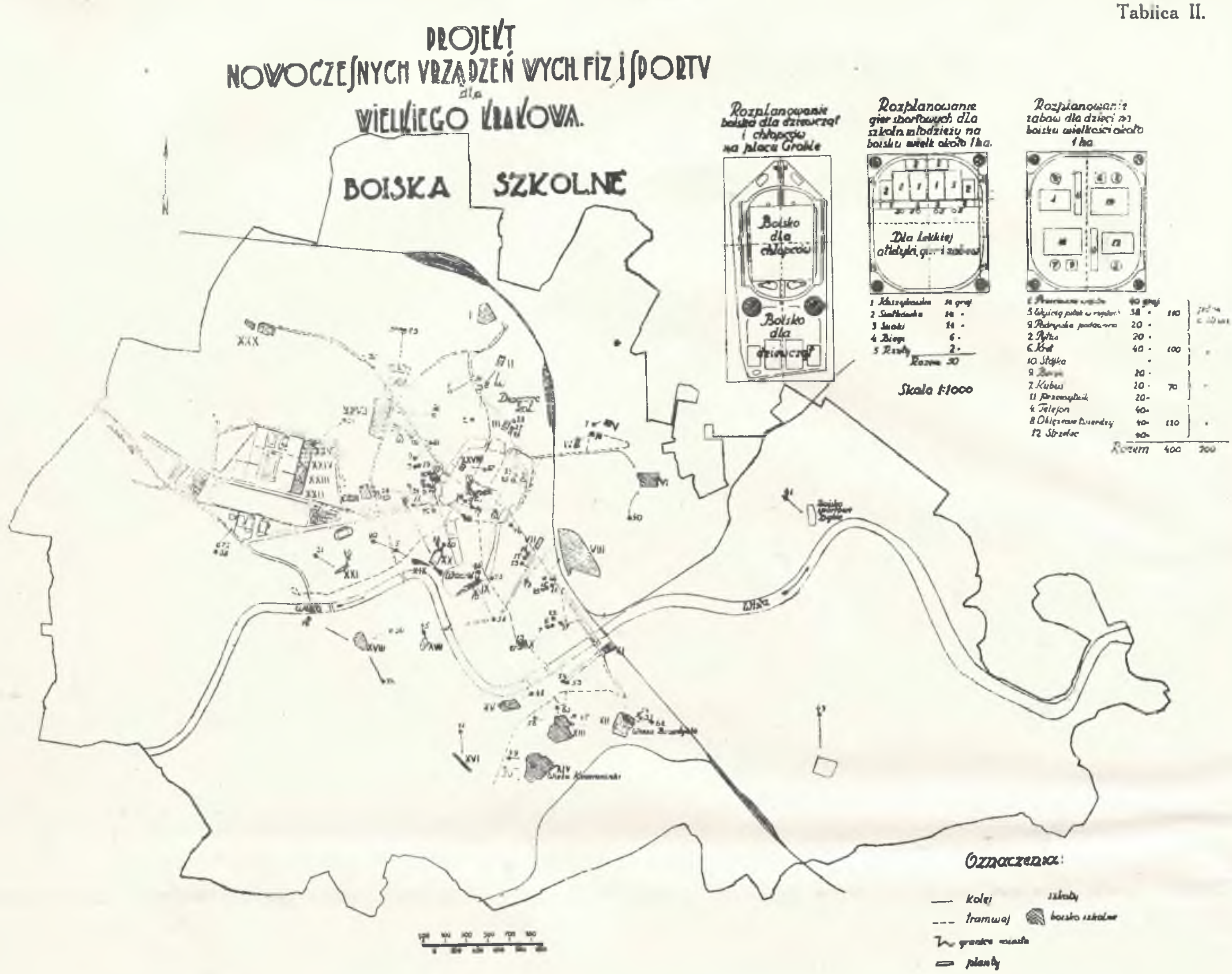
Elaborat proponuje urządzenie w Wielkim Krakowie takich ogródków 32, — z czego więcej niż połowa w kółkach na plantach, skwerach i w ogrodach miejskich — reszta na niezabudowanych gruntach wojskowych i stowarzyszeniowych. Miejsce osłonecznione, jednak o ile możności chronione przed wiatrami, jest tutaj pierwszym warunkiem.

Boiska szkolne.

(patrz Tablica II).

Projekt proponuje 30 boisk szkolnych, — odrębnych dla dziewcząt i chłopców. Młodzieży szkolnej mają one służyć do godziny 5-tej po południu, a od tej godziny do zmierzchu, młodzieży zawodowo pracującej. Projekt, dążąc do objęcia całości zagadnienia i tę sprawę

Tablica II.

porusza, nie przesądzając zamiarów Kuratorjum szkolnego co do rozplanowania terenu temuż oddanego na placu powyścigowym.

Młodzieży szkolnej w Krakowie będzie 22.000. Projekt przewiduje tylko 4 godziny tygodniowo ćwiczeń dla każdego ucznia i uczenicy. Wielkość i sposób urządzenia poszczególnych boisk czyni się zależne od rodzaju gier i zabaw, względnie sportów — tudzież od wieku młodzieży i ilości, jaka równocześnie na boisku będzie się znajdować. Studjum zawiera szczegółowy rozdział boisk pomiędzy poszczególne szkoły, przewidując możliwość używania każdego boiska przez młodzież dwu, a nawet czterech szkół. Autorzy proponują założenie boisk na gruntach gminnych i wojskowych, częściowo zaś będących własnością stowarzyszeń i fundacyj. Rozplanowaniu boisk przyświeca zasada, aby oddalenie ich od szkół było możliwie najmniejsze. Pełna realizacja projektu w tym dziale wymaga 37 ha gruntów.

Tablica II. obok oznaczenia miejsc pod 30 boisk z wskazaniem szkół, których młodzieży ma służyć — zawiera ponadto szkice: 1) boiska zabaw dla dzieci z sumarycznym planem ich prowadzenia, 2) boiska gier sportowych dla młodzieży szkolnej, 3) wykonanego boiska dla młodzieży szkolnej na pl. Groble.

Boiska sportowe

dla młodzieży starszej i osób dorosłych.
(patrz Tablica III).

Projekt przewiduje dla 36.000 osób 36 boisk sportowych, dających możliwość wszechstronnego wykonywania sportu. Każde takie boisko musi mieć obszaru 2 ha, aby móc na nim urządzić boisko dla piłki nożnej 70×105 m., bieżnię 400 m., miejsca do rzutu oszczepem, dyskiem, kulą, czy młotem, miejsca na piłkę koszykową i siatkową, na kort tenisowy, a nawet dom klubowy. Trybun na takich boiskach niema. Widzowie stoją lub siedzą rzędem naokoło boiska. Służy ono bowiem jedynie do zabaw, gier i zaprawy.

Na większe zawody i występy reprezentacyjne służy stadjon. Boiska winne być rozrzucone po peryferji całego miasta na gruntach przeważnie wojskowych, częściowo miejskich — z uwzględnieniem istniejących ułatwień komunikacyjnych.

Niektóre z tych boisk służyłyby w godzinach rannych młodzieży szkolnej. Na placu powyścigowym projektuje się 6 boisk, a mianowicie: dla A. Z. S., Wisły, Sokoła, Y. M. C. A., Legji, i jedno ogólne. Ponadto rezerwuje się przestrzeń 1 ha, dla ćwiczeń obozowych

i budowy domu dla harcerzy. Na Błoniach zaprojektowane jest również osobne boisko dla Klubu Przysposobienia Wojskowego Kobiet i Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego. Boisko sportowe „Wawel“ (18) z uwagi na specjalne wymagania wojskowo-sportowe, — winno być rozszerzone w kierunku południowym, a to w drodze odpowiedniej zamiany gruntów.

Rozplanowanie urządzeń poszczególnych boisk widoczne jest na tablicy III.

Zasadą korzystania z boisk być winno, że większe kluby o większej liczbie ćwiczących będą miały boiska do wyłącznej dyspozycji, — mniejsze według przydziału na dni, względnie godziny.

Sale gimnastyczne (ćwiczebne).

Konieczności budowy nowych sal gimnastycznych w Krakowie nie potrzeba uzasadniać. Wychowanie fizyczne wtedy tylko może dać oczekiwane korzyści, jeśli nieprzerwanie przez rok cały będzie prowadzone. Kraków posiada 26 sal gimnastycznych przeważnie szkolnych o łącznej powierzchni 4.400 m². Ilość ta nie jest wystarczająca. Według bowiem potrzeb statystycznie stwierdzonych istnieje niedobór 30 sal o powierzchni 7.500 m². Sale gimnastyczne winny służyć do godz. 18-tej młodzieży szkolnej, — później dorosłym.

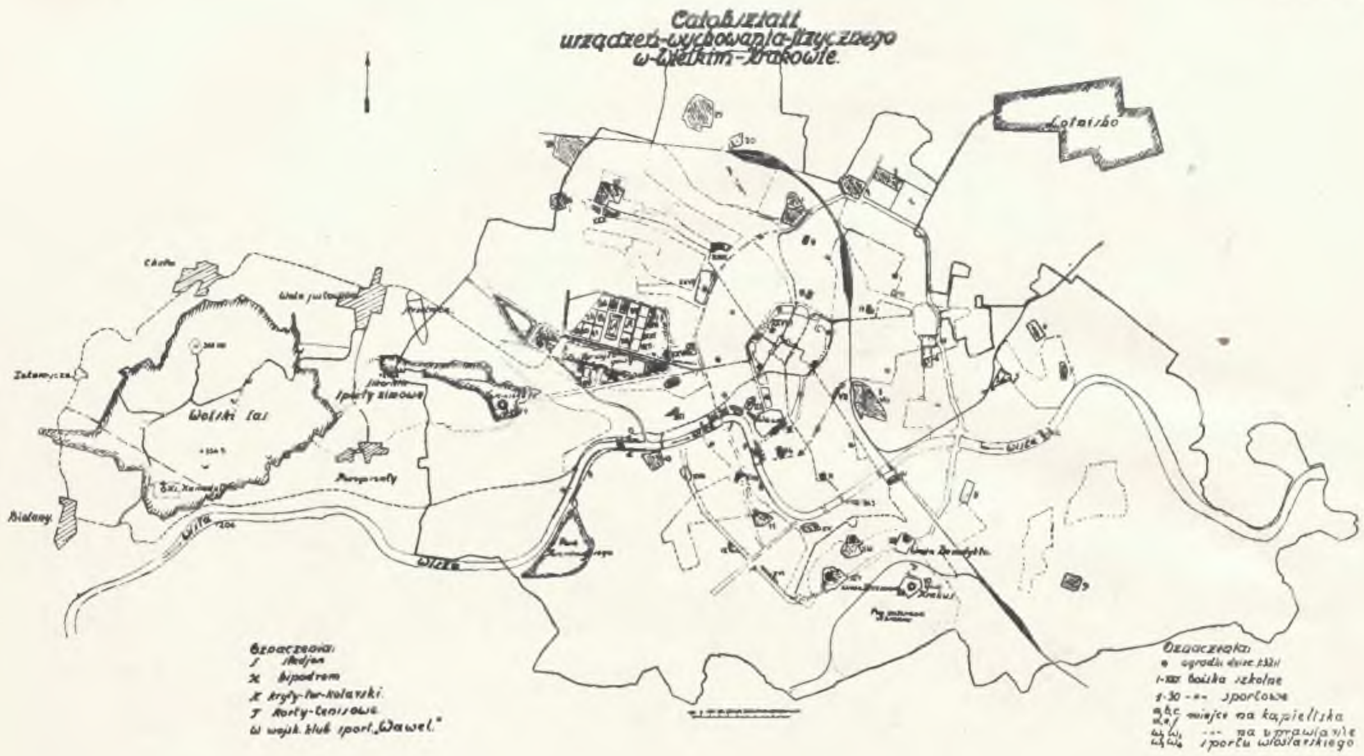
Pływalnie.

Projekt omawia pływalnie letnie otwarte i zimowe kryte. Autorowie zwracają uwagę na nienapotykaną gdzieindziej anomalję, że Kraków liczący 200.000 mieszkańców, posiadając spławną rzekę, przepływającą przez środek miasta — nie wyzyskuje jej dla celów kąpielowych, ani też pływackich — nie mówiąc o całokształcie możliwości oparcia wielu działów wychowania i kultury fizycznej właśnie o rzekę i jej brzegi.

Na tablicy IV, uwidaczniającej całokształt urządzeń wychowania fizycznego w Wielkim Krakowie w projekcie przewidzianych, — zaznaczone są literami a), b), c), d), e), f), ewentualnie także g), h), miejsca, nadające się do urządzenia kąpielisk, — po wybudowaniu odpowiednich kabin, urządzeniu na miejscach podwyższonych plaż oraz małych boisk sportowych.

Kąpieliska te w godzinach przedpołudniowych po-

Tablica IV.

winny służyć potrzebom szkolnym, — po południu zaś ogółowi mieszkańców.

Pływalni zimowych krytych potrzeba w Krakowie 20, a posiadamy jedną jedyną w Gmachu Polskiej Y. M. C. A.

Autorzy zdają sobie sprawę z trudności i kosztowności tego rodzaju budowli i dlatego proponują budowę pływalni krytej na stadjonie dla użytku Studjum Wychowania Fizycznego i Ośrodka Wychowania Fizycznego, oraz przy łaźniach publicznych.

Stadjon.

Koroną projektowanych urządzeń terenowych jest stadjon na placu powyścigowym (patrz tablica V). Stadjon ten ma służyć do rozgrywek między poszczególnemi klubami miejscowemi oraz pozamiejscowemi, — jakoteż do wielkich zebrań, zlotów etc.

Stadjon pomyślany jest jako budowa monumentalna — z uwzględnieniem wyższych wymogów architektonicznych i zastosowaniem najbardziej postępowych urządzeń sportowych.

Dla sprawy tej prorocze wyczucie posiadał Wyspiański, projektując wraz z Ekielskim budowę stadjonu reprezentacyjnego w miejscu bardzo dostojnem, bo u stóp Wawelu. Mimo pierwszorzędnych walorów miejsce to z uwagi na obecne wymagania co do obszaru, — jest za małe.

Projektowany na placu powyścigowym stadjon, otoczony alejami i boiskami, położony u stóp Kopca Kościuszki, — miałby także położenie majestatyczne, i z całości projektowanych boisk na placu powyścigowym i na Błoniach uczyniłby zwarty najpiękniejszy może kompleks sportowych urządzeń w Europie.

Stadjon pomyślany jest jako boisko sportowe, wszechstronnie wyposażone, z pływalnią, bieżnią etc., otoczone pięknemi architektonicznie trybunami. Tor kolarski, hipodrom, tor wyścigowy, korty tenisowe, przylegające do tego obszaru, łącznie z wzorową strzelnicą dla broni wojskowej, niedaleko płynącą Wisłą umożliwiłyby w Krakowie organizację międzynarodowych zawodów olimpijskich.

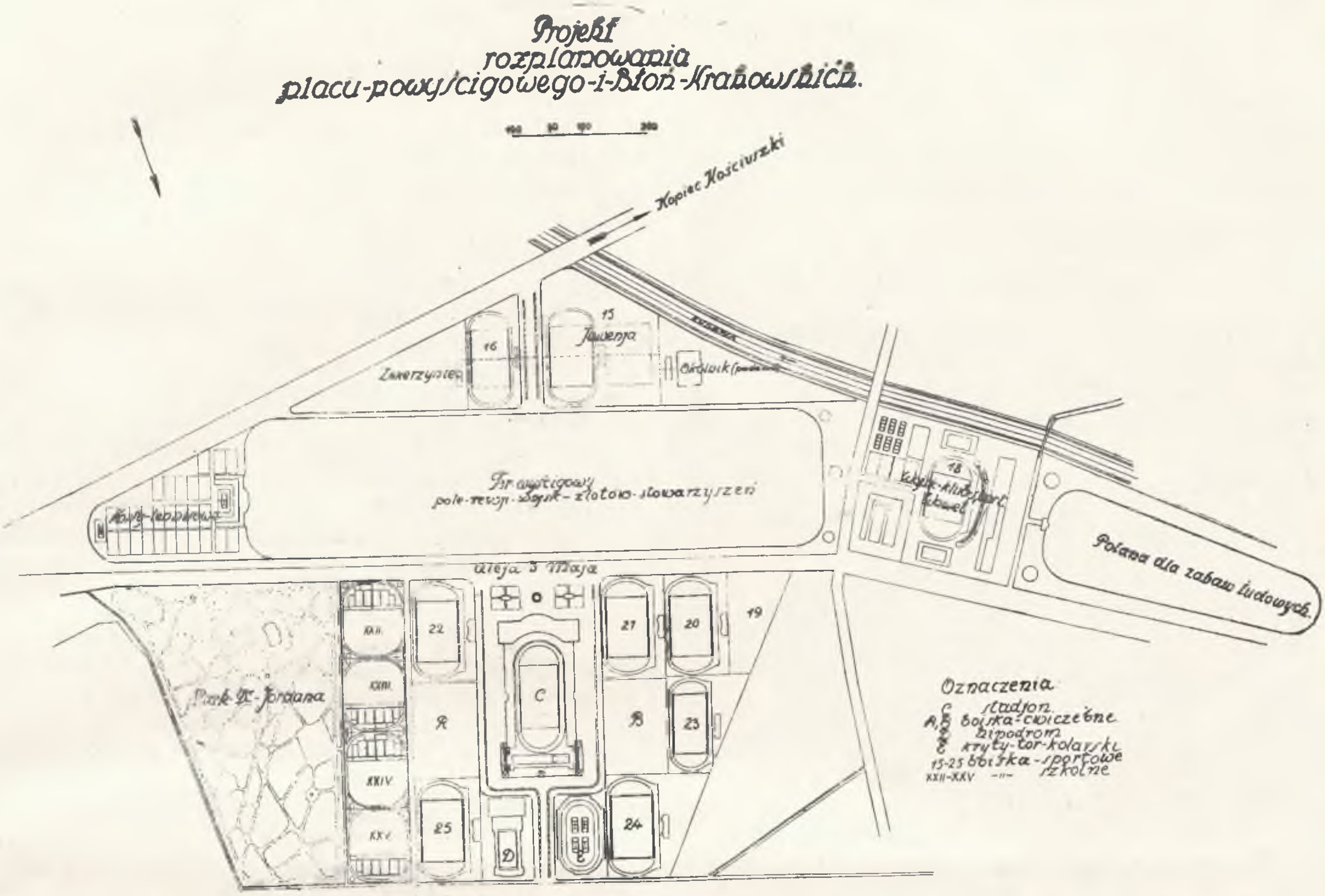
Doświadczenie poucza, że stadjon tam tylko jest wyrazicielem rzetelnych i trwałych zdobyczy i wartości w dziedzinie kultury fizycznej, gdzie stale i wszechstronnie wyzyskiwany jest dla wyszkalania coraz to nowych zastępów pionierów sportu i ćwiczeń fizycznych. Możliwe to i ze wszechmiar wskazane, — przy oparciu o projektowany stadjon pracy Studjum Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz Ośrodka Wychowania Fizycznego, t. zn. wybudowania dla tych Instytucyj na stadjonie wszystkich potrzebnych pomieszczeń.

Projektowany w obrębie stadjonu budynek monumentalny, którego dach służyłby za trybuny — we wnętrzu swem mieściłby biura administracji Studjum Wychowania Fizycznego i Ośrodka Wychowania Fizycznego, laboratorja, pracownie naukowe, wielką salę wykładową, dwie małe sale wykładowe, jedną wielką salę gimnastyczną, dwie małe sale gimnastyczne, salę szermierki i boksu, pływalnię zimową, strzelnicę małokalibrową, — bursę dla odbywających trening, hotel dla zapaśników, restaurację i kawiarnię, pomieszczenia dla personalu etc.

Korty tenisowe.

Projekt przewiduje ujęcie Błoń od strony ul. Wolskiej w 27 kortów zwykłych i w jeden turniejowy z trybunami (patrz tabl. V). W budynku trybunowym mieściłyby się sale klubowe, szatnie i natryski. W zimie

Tablica V.

obszar ten wynoszący około 25.000 m², — służyłby jako wielka ślizgawka.

Tor kolarski, motocyklowy i automobilowy.

Niezależnie od utrzymania otwartego toru kolarskiego na boisku Klubu sportowego „Cracovia", projekt przewiduje budowę krytego toru kolarskiego (E) (Tabl. V.) obok stadjonu w ten sposób, że okalałby 4 kryte korty tenisowe. Niezależnie od tego budynek, jako wielka hala wystawowa mógłby oddawać w czasie wystaw wielkie usługi. Toru samochodowego na wzór zagranicznych, autor nie projektuje z uwagi na wielkie koszta i zapotrzebowanie znacznej przestrzeni. Namiastką mogłaby być po odpowiedniem dostosowaniu droga przez Las Wolski, względnie do Ojcowa, — jako teren kombinowanych wyścigów automobilowych, względnie motocyklowych.

Sporty obronne.

Szermierka, boks, walka francuska i t. d.

Te gałęzie sportu uprawiane są w Krakowie ze znacznem powodzeniem. Dla ich większego upowszechnienia projektowane kryte hale i sale gimnastyczne na stadjonie dają możność urządzenia nietylko masowych lekcyj, ale także zawodów z dopuszczeniem publiczności i ewentualnie przeniesieniem ćwiczeń i zawodów na stadjon pod otwarte niebo.

Hippika.

Projekt przewiduje budowę wielkiej krytej ujeżdżalni (D) (Tabl. V.) obok hali krytych kortów tenisowych na placu powyścigowym, urządzonej w sposób dopuszczający odbywanie ćwiczeń w skokach. Hala służyćby mogła również jako hala wystawowa. Przylegałyby do niej trybuny, szatnie, poczekalnie, sale klubowe, stajnie etc. Otwartą małą ujeżdżalnię autorzy projektują w sąsiedztwie opisanej krytej.

Tor wyścigowy dla biegów i skoków z dostawionemi przeszkodami mógłby być bez trudności urządzony na Błoniach (patrz tablica V). Roboty inwestycyjne ograniczone byłyby do zrównania terenu, nadania mu kształtu elipsy z trybuną zamykającą od strony południowej.

Teren ten byłby nadal dostępny dla wszystkich mieszkańców i tylko w razie zawodów konnych względnie takich uroczystości, jak rewje wojskowe etc., byłby odpowiednio i prowizorycznie zamknięty. Niezbędne jednak budynki, — jak wspomniana trybuna, stajnie połączone z paddokiem dla odprężenia koni musiałyby być wystawione. Tor ten umożliwiałby w zasadzie urządzenie każdego rodzaju zawodów konnych łącznie z grą w polo.

Sporty wodne.

Wioślarka, żeglarstwo, żegluga motorowa.

Sporty te przy podniesieniu wody na Wiśle o 3 m, przez budowę jazu w Dąbiu, — uzyskałyby świetne warunki rozwoju.

Na tablicy IV oznaczone są miejsca przybrzeżne, szczególnie nadające się na założenie przystani klubowych (w. 1 — w. 2 — w. 3 — w. 4 —), a to niezależnie od innych, przeznaczonych na kąpieliska rzeczne.

Sport strzelecki i łuczniczy.

Projekt przewiduje konieczność budowy — obok istniejących, — dalszych 6-ciu strzelnic małokalibrowych, umożliwiających równocześnie strzelanie z łuku. Jako strzelnice dla broni dalekonośnej, — wystarczają w zupełności wojskowe strzelnice na Woli Justowskiej i na Zakrzówku.

Sporty zimowe.

Ślizgawka, saneczki, narciarstwo.

Projekt przewiduje wielką ślizgawkę na Błoniach na miejscu 28 kortów tenisowych. Ślizgawka ta — obok istniejących, — zaspokoiłaby w zupełności potrzeby.

Teren peryferyj i najbliższych okolic Krakowa ułatwia urządzenie torów saneczkowych. Tory mniejsze urządzać i utrzymywać powinny szkoły, względnie kluby. Obok tego autorzy proponują budowę wielkiego toru w Lesie Wolskim, a to dla zawodów drużyn saneczkowych i bobsleighowych.

Narciarstwo ma w okolicach Krakowa ze względu na ich falistość, wcale dobry teren dla nauki i ćwiczeń.

Z łatwością również możnaby urządzić na Sikorniku, względnie na Sowińcu małą skocznię.

Pozostawiając czynnikom bardziej kompetentnym ocenę projektu ze stanowiska fachowego, pragnę ponownie uwypuklić momenty interesu publicznego, przemawiające za realizacją projektu w tej, lub innej formie. Względy społeczne odgrywają rzecz prosta rolę decydującą. Projekt uwzględnia je w najszerszych granicach i jako taki daje najwszechstronniejszą podstawę do rozpatrzenia i rozwiązania tej sprawy na terenie miasta Krakowa. Dobrą stroną projektu jest uwzględnienie wzrostu liczby mieszkańców. Z planów wysnuć można programy pracy dla masy i w masie. Projekt umożliwia realizację dążenia, aby wychowaniem i kulturą fizyczną objąć w Krakowie wszystkich mieszkańców. Wychowanie zaś fizyczne, względnie kultura fizyczna, to nietylko miła rozrywka, ale co ważniejsze niezawodny środek zabezpieczenia zdrowia fizycznego i obudzenia wielkich wartości społecznych i moralnych.

Plan ze względu na szerokie granice wymaga do wykonania — w tej lub innej formie — długiego czasu i nakładu bardzo znacznych środków pieniężnych. Może być on jednak realizowany w małych odcinkach. uzgodnianych z stanem wykonanym, oraz tem, co w przyszłości wykonanem zostanie. Praca według tego planu prowadzona utworzy z czasem całość jednolitą, co do swej wszechstronności i celowości nie pozostawiającą nic do życzenia. Kraków w ten sposób uzyskałby urządzenia i warsztat dla pracy w dziedzinie wychowania i kultury fizycznej, rozłożony na obszarze całego miasta, — a w odcinku swym na Błoniach i placu powyścigowym w przypuszczalnej swej piękności nawet bezprzykładny.

Peryferje miasta w dzisiejszym swym stanie zaniedbane i smutne — zatętniłyby nowem życiem, — dając obraz radosnego i skoordynowanego ruchu tak bardzo odmiennego od dzisiejszej monotonji.

Rzecz wymaga ofiar w gruntach ze strony Gminy i Wojska, w środkach pieniężnych ze strony Państwa, Gminy i społeczeństwa.

Realizując ten projekt, miasto weszłoby w stadjum koniecznego rozprzestrzenienia. Mimo cennych pamiątek, jakie Gród nasz posiada, wszyscy to czujemy, że miastu brak rozmachu, który tak zbawiennie i korzystnie występuje w fizjognomji innych miast, niekiedy od Krakowa mniejszych i biedniejszych. Peryferje miasta w założeniu nowych ulic, placów i skwerów powinny mieć charakter wielkomiejski. Wpłynie to jak najkorzystniej na rozbudowę ścieśnionego dziś bardzo miasta, a przytem przyczyni się do obniżenia cen parcel budowlanych.

W dzisiejszych czasach wzmożonego i ułatwionego ruchu komunikacyjnego — tylko wielkie przestrzenie mogą pchnąć miasto, ćwierć miljona mieszkańców liczące, w kierunku właściwego kształtowania się.

Wracając do projektu stwierdzić należy, że grunta, które Gmina na cel powyższy przejściowo odda, nie przepadną, lecz Gminy własnością pozostaną nadal, a w momencie, kiedy inne ważne potrzeby w międzyczasie powiększonego miasta tego zażądają — staną się one prawdziwym skarbem Gminy, która dla większych urządzeń sportowych wydzieli grunta na przyszłych peryferjach położone.

Obok gruntów miejskich w grę wchodzą także grunta będące własnością Skarbu Wojskowego. W myśl obowiązujących rozporządzeń Administracja Wojskowa o ile gruntów nie potrzebuje na własne potrzeby, — obowiązaną jest uprzystępnić je, względnie oddać na urządzenia wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Największą przeszkodę i trudność stanowić będzie niezawodnie brak środków pieniężnych. Kosztorys projektowanych urządzeń nie jest wykonany, — liczyć się jednak należy, że urządzenie tak wielkich terenów i wystawienie budynków pochłonąć musi wielkie sumy.

Koszta te jednak muszą być rozłożone na dziesiątki lat, a praca tak prowadzona, aby ani jednego grosza nie zmarnować, — i aby każdy tworzył niewzruszalną cegłę w budowie całości.

Udział w wydatkach rozłożony będzie niewątpliwie w ten sposób, że w 1/3 części przypadnie Państwu, Gminie i społeczeństwu — w postaci świadczeń Klubów i opłat za korzystanie z bardziej luksusowych działów sportu.

Może społeczeństwo dzisiejsze niema jeszcze pełnego zrozumienia dla ważności i znaczenia poruszonej sprawy. Zmiana jednak z dnia na dzień w kierunku dodatnim się zarysowuje.

Nie ulega wątpliwości, że uświadomione społeczeństwo jutra poprze tę pracę z całej siły.

Autorowie projektu z zapałem wykonali plany. Zapał ten miał swe źródło w przekonaniu i wierze, że Kraków w osobie swych miarodajnych czynników oceni ich wysiłek choćby tylko w tej formie, że szczegółowo

i życzliwie projekty ich rozpatrzy, oraz w granicach możliwości przystąpi do ich realizacji.

Miejmy nadzieję, że to się niewątpliwie stanie nietylko jako uznanie dla bezprzykładnej w swej bezinteresowności pracy generała Czikla i jego współpracowników, ale głównie jako uznanie ważności sprawy dla Krakowa i Jego Przyszłości.

EDWARD KUBALSKI.

POLSKIE PRAWO PRZEMYSŁOWE.

II.*)

Ustawa przemysłowa (względnie ściśle rozp. Prezydenta Rzplitej z 7/6 1927 Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468) ma już za sobą dwa pełne lata istnienia i więźba jej trochę wątła i anemiczna stężała już pod wpływem uzupełniających rozporządzeń, wyjaśnień i rozstrzygnięć Ministerstwa i Województw tak, że można śmiało powiedzieć, iż próbę praktycznego zastosowania wytrzymała i wyszła z niej do pewnego stopnia zwycięsko.

Z zalet podnieść należy jej liberalne ujęcie przedmiotu, dozwalające na dość elastyczne traktowanie spraw, co w szczególności zaznacza się przez wprowadzenie przy przemyśle wolnym uproszczonej formy zgłoszenia. Niemniej przyśpieszanie toku urzędowania i załatwiania, stanowi niemałą jej zasługę.

Co do usterek, to niektóre z nich były wadami organicznemi już od chwili urodzenia się ustawy, inne zaś ujawniły się w czasie późniejszym, przy jej stosowaniu.

Do wad organicznych zaliczam między innemi zdeklasowanie pewnych przemysłów koncesjonowanych na wolne, lub rękodzielnicze. Dotyczy to np. przemysłu drukarskiego, dostępnego dziś dla każdego, mimo, iż drukarstwo z łatwo zrozumiałych względów (nawet polityczno-państwowych) wymagałoby obwarowania go pewnemi zastrzeżeniami, jakie stawia przemysł koncesjonowany. Bo jeżeli dajmy na to, od domokrążcy handlującego jakiemiś drobiazgami żąda się nieposzlakowanej przeszłości i fakt ten stwierdza się w drodze urzędowej, to byłoby może wskazane, aby pod ten rygor podciągnąć raczej drukarstwo, czy inne poważniejsze przemysły, wymagające przecież pewnego zaufania.

Również utworzenie w kategorji rzemiosł majstrów murarskich i ciesielskich, w przeciwieństwie do dawnych mistrzów koncesjonowanych i wyżej ukwalifikowanych, wywołało w dzielnicy Małopolskiej poważny zamęt. Wobec braku w tym kierunku wyjaśnienia, względnie rozporządzenia wykonawczego do „prawa budowlanego" (wydanego rozp. Prezyd. Rzplitej z 16/2 1928 Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202), zakres działania tych nowych majstrów na budowie jest trochę niejasny i wymagałby pewnego sformułowania, a mianowicie, czy mają oni być (jak to wynika z ustawy) tylko nadzorcami i kierownikami danych robotników na budowie, czy też (jak to narzuca praktyka życiowa) mogą się podejmować samoistnie wykonywania pewnych robót pomniejszych i jakich? — Może Minist. Robót Publ. skorzysta w tym względzie z upoważnienia art. 381 prawa budowl. i wyda stosowne zarządzenie.

Opuszczenie w art. 142 rozp., gdzie taxative wymienia się rzemiosła, mechanictwa, jest zdaje się przeoczeniem, które powoduje, iż niewiadomo dziś, jak ten przemysł, tak przecież wybitnie rękodzielniczy, traktować. Uznanie go za wolny naraziłoby właścicieli dotychczasowych pracowni na nieuczciwą konkurencję fuszerów. Każdy zgodzi się na to, że mechanictwo jest conajmniej ślusarstwem i to ślusarstwem wyższego rzędu, precyzyjnem. Tak też powinno opiewać uprawnienie przemysłowe danego przedsiębiorcy.

W przepisach o uczniach brak postanowienia na wypadek nieuczciwego odmawiania ucznia przez innego majstra (które przewidywała dawna ustawa austr.) jest bolączką pracodawców, której niewiadomo, kto ma zaradzić, bo sądy pracy nie chcą tych spraw rozpatrywać.

Pewne poważne wątpliwości nasuwa art. 140 rozp. o zamknięciu z urzędu zakładu (lokalu) przemysłowego. Praktyka i rozstrzygnięcie władz wyższych idą w tym kierunku, aby przeprowadzić naprzód formalne postępowanie karne, a więc orzec naprzód grzywnę, po poprzedniem przesłuchaniu, poczem dopiero można przystąpić do zamknięcia. A jeżeli względy bezpieczeństwa (ogniowe, sanitarne itp.) zaistnieją tak nagle i w takiej sile, lub dojdą do wiadomości władzy przemysłowej już w takim momencie, że zamknięcie staje się natychmiastową koniecznością pod grozą odpowiedzialności za życie i mienie sąsiadów, czy pracowników zakładu, czy jest czas wtedy na stosowanie całej procedury powolnego postępowania? Takie postępowanie wydaje mi się za przewlekłe i ostatecznie w samej ustawie nieugruntowane.

Natomiast ważnem uzupełnieniem i wskazówką popomocniczą co do zakładów przemysłowych, stała się niewątpliwie wydana przez Rząd Instrukcja techniczna w sprawie zatwierdzenia zakładów przemysłowych, obejmująca 53 kategoryj zakładów. Należałoby sobie tylko życzyć, aby szerokie koła przemysłowców naszych, podejmujących założenie fabryki, czy podobnego przedsiębiorstwa, oraz techników, projektujących plany, zapoznały się z nią naprzód dokładnie.

Również dzięki inicjatywie P. Ministra Składkowskiego stwierdzić należy bardzo wybitny postęp w kierunku unormowania stosownemi przepisami urządzeń zakładów spożywczych, gastronomicznych itp.

Jeszcze jedna bodaj, że najważniejsza kwestja, wnikająca głęboko w organizację naszego rękodzieła.

Postanowienia, znoszące dawny przymus należenia do korporacyj i cechów, a wprowadzające uczestnictwo w nich jedynie w sposób fakultatywny, obliczone może na wyższy poziom intelektualny i ekonomiczny szerokich mas rękodzielniczych, w praktyce rozluźniły niestety u nas w Małopolsce kadry rzemieślników, z których wielu, aby się uwolnić od wkładek itp. minimalnych ciężarów, pozostało zdala poza organizacją stowarzyszeń przemysłowych.

Te zaś stowarzyszenia, które pozostały z liczbą członków zmniejszoną nieraz do połowy, liczące w niektórych zawodach 20—30 członków, nie są w stanie spełniać zadań, jakie na nich nakłada ustawa, czy ich własny interes. Może w przyszłości rzecz się zmieni na lepsze. Tak jednak jak dziś jest, korporacje przemysłowe

*) Część I. „Dziennik rozporz. stoł. król. m. Krakowa" Nr. 7 r. 1928, str. 319.

w obecnych warunkach nie posiadając dostatecznych podstaw finansowych i skutecznych rygorów, dają dość nikłe rezultaty i są powodem skarg samych rękodzielników domagających się przymusu uczestnictwa. Nie tu jednak miejsce do rozpatrywania szczegółowego tych czy innych mankamentów.

Prawdopodobnie rozpatrzą je także koła interesowane, a zwłaszcza Izby rzemieślnicze, gdzieniegdzie już istniejące, a u nas będące właśnie w stadjum formowania się po przeprowadzeniu w lecie br. wyborów.

Tyle co do ogólnych spostrzeżeń wyrwanych przykładowo na podstawie dotychczasowej praktyki, oraz postulatów, któreby de lege ferenda należało może uwzględnić przy dalszem nowelizowaniu ustawy.

Obecnie spełniając zapowiedź w moim pierwszym artykule o polskiem prawie przemysłowem, podaję jako kontynuację dalszy ciąg ustaw i rozporządzeń dotyczących przemysłu lub pokrewnych, wydanych w czasie od 1/6 1928 po koniec lipca 1929, a zebranych przy udziale referenta Wydziału III. Dra Piotrowskiego, dla użytku sfer interesowanych, jakoteż prawniczych referentów.

A.

W wykazie ustaw i rozporządzeń, zamieszczonych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej w dziedzinie przemysłu, wydrukowanym w Numerze 7 z r. 1928. Dziennika rozporządzeń stoł. król. m. Krakowa, należy przeprowadzić następującą korektę.

Fryzjernie i Golarnie: R. 40/1922/337, (a nie 377).

Izby Handlowe i Przemysłowe: R. 31/1928/300, (a nie 299).

Mierniczy przysięgły: R. 24/1928/207, (zmienia U. 97 1925/682). — R. 46/1928 454 (jednolity tekst ustawy 97/1925/682).

Pośrednictwo Pracy: U. 88/1921/647, (a nie 467).

Pracy czas w przemyśle i handlu: R. 70/1923/551 (uchyla R. 47/1921/291 — R. 92/1921/681 — R. 27/1922/223) — R. 38/1928/364 (zmienia częściowo U. 2/1920/7 i U. 14/1922/127).

Surowic i szczepionek utrzymywanie na składzie: R. 18/1926/103 (znosi poprzednie), a nie R. 19/1926/103.

B.

Wykaz ustaw i rozporządzeń, zamieszczonych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej, odnoszących się do spraw przemysłowych od dnia 1 czerwca 1928 po koniec lipca 1929:

Alkohol: (w sprawie komisyj do walki z alkoholizmem, oraz komisyj sanitarno-obyczajowych) R. 81/1928/708.

Apteki: (Taksa) R. 38/1929/336, (uchyla R. 26/1924/267).

Autobusy: R. 41/1928/396 — R. 55/1929/439.

Budownicze prawo: R. 54/1929/431.

Dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku: R. 66/1928/613.

Egzaminy na budowniczych: R. 19/1929/182.

Egzaminy na czeladników: R. 3/1929/29.

Elektryczna ustawa: R. 68/1928/629 (uchyla R. 65/1923 506 w przedmiocie normalizacji napięć elektrycznych, oraz częstotliwości prądów zmiennych) — 0.76/1928/687 (sprostowanie błędu w poprzedniem rozporządzeniu).

Filmu (taśmy celuloidowej) przechowywanie: R. 36/1929/327.

Inspekcja Pracy (współdziałanie organów Policji Państwowej i władz samorządowych z Inspekcją Pracy): R. 58/1928/546 — (postępowanie lekarzy Inspekcji Pracy i o stosunku ich do innych organów Inspekcji Pracy): R. 92/1928/806.

Instruktor Korporacyj przemysł.: R. 93/1928/826.

Konkurencja nieuczciwa: R. 50/1929/409.

Konwencje handlowe: (z Turcją): 0.54/1929/432.

Kucie koni: R. 92/1928/807.

Miary: 0. 72/1928/661 (jednolity tekst dekretu o miarach 15 1919/211) — R. 82/1928/726, (uchyla R. 57/1919/346) — R. 83/1928/737, (uchyla R. 82/1928/726) — R. 28/1929/280.

Mleczarnie: (nadzór weterynaryjny nad targami, jarmarkami, pokazami i przetargami zwierząt, rzeźniami, mleczarniami, zakładami tuczenia dla celów przemysłowych, krowiarniami, wspólnemi pastwiskami, stajniami zajezdnemi i przedsiębiorstwami handlu zwierzętami, lecznicami i uzdrowiskami dla zwierząt): R. 65/1928/597.

Pracy czas: U. 23/1929/236 (uzupełnienie R. 38/1928/364).

Sąd Pracy: R. 98/1928/867 -- R. 98/1928/868 — R. 98/1928/869 — R. 98/1928/870 — 0.22/1929/227 (sprostowanie R. 98/1928/870).

Spirytus: R. 32/1927/289 (uchyla R. 102/1925 720)— R. 60/1928/556.

Substancje i przetwory odurzające: R. 72/1928/650 — R. 48/1929/402 (uchyla R. 36 1920/201).

Ulgi dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych: R. 12/1929/100 — R. 32/1929/306.

Umowa o pracę: R. 83/1928/733 — R. 102/1928/909.

Wywóz jaj zagranicę: R. 1 1929/5 — R. 5/1929/52.

Zapobieganie chorobom zawodowym i ich zwalczanie: R. 5/1929/50.

Zakłady przemysłowe działające przy pomocy siły wodnej: R. 7/1929/61.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Do L. 2105/29.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w maju 1929 r.

I. Przez kontrakt kupna:

1. Część (1/2) domu parterowego przy ul. Juljusza Lea L. or. 68, L. spis 94 XVI., nabyła Urszula z Jurkowskich Pawlikowa od Marji Czechowej za cenę 1.000 zł.

2. Część (1/8) domu parterowego przy ul. Tatarskiej L. or. 1, L. spis. 29/XII., nabył Benjamin Pęcak od Czesławy Rolanowskiej za cenę 300 dol.

3. Domy, jednopiętrowy przy ul. Senatorskiej L. or. 4, L. spis. 49/XII., oraz dwupiętrowy przy tejże ulicy, położony na realności lwh. 1009/XII., nabył Ignacy Wół od Nachmana i Zlaty Lustgartenów za cenę 13.000 dol.

4. Grunt lwh. 10-0/XVII., przy ul. Prądnickiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh.

591/XVII., nabyli po połowie Salomon i Beila Hirschowie od Marji z Krasińskich Krzyżanowskiej za cenę 552 dol.

5. Dom parterowy, przy ul. Kasztelańskiej L. or. 25, L. spis. 145/XII., nabył Edward Winsch od Reginy z Mehlów Löwy za cenę 3.370 dol.

6. Dom czteropiętrowy przy ul. Felicjanek L. or. 1, L. spis 57/III., nabyła Honorata Klimkowa od Michała i Rozalji Kamieniarczyków za cenę 40.000 dol.

7. Grunt wydzielony z lwh. 410/IV. przy ul. Wolskiej i włączony do realności 371 IV., nabyli po połowie Napoleon i Klara Telzowie od Heleny z Mączyńskich de Laveaux i Jana Zdzisława 2 im. de Laveaux za cenę 6.804 dol.

8. Grunt lwh. 541/XVII., obok ul. Mazowieckiej, nabyli po połowie Nachman vel Norbert i Ryfka vel Regina Brieferowie od Dawida i Heleny Aleksandrowiczów za cenę 2.495 dol.

9. Dom trzypiętrowy przy ul. Juljusza Lea L. or. 5, L. spis. 268/XV., nabyła Fryderyka z Reissów Voglerowa od Zofji ze Sadeckich Jamrozowej za cenę 12.160 dol.

10. Dom trzypiętrowy przy ul. Topolowej L. or. 18, L. spis. 191 VI., nabyli po połowie Franciszek i Stefanja Sendekowie od Józefa Trębacza za cenę 12.999 dol.

11. Grunt lwh. 926/XVII., obok ul. Mazowieckiej, nabyli po połowie Karol i Helena Uznańscy od Ludwika Rajtara za cenę 17.000 zł.

12. Grunt lwh. 294 XIII., przy ul. Królowej Jadwigi, nabyła Stefanja z Heilmanów Wilczyńska od Wiktorji Serkowej za cenę 1.164 dol.

13. Grunt lwh. 520 XIII., przy ul. Królowej Jadwigi, nabyła Stanisława Ostrowska od Franciszka Hodura za cenę 3.500 dol.

14. Grunt lwh. 509/XI., przy ul. Polnej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 65/XI., lwh. 242/XI. i z lwh. 416/XI., nabyli po połowie Leopold Fiedler i Róża Schönberg od Krystyny Ripperównej za cenę 1.138 dol.

15. Dom dwupiętrowy, przy ul. Rakowickiej L. or. 12, L. spis. 229/VI., nabyli po (1/4) części, Tobiasz, Majer, Salomon i Efroim Teitelbaumowie od Dr. Henryka i Ireny Rappaportów za cenę 17.000 dol.

16. Część (1/6) domu jednopiętrowego przy ul. Czarnowiejskiej L. or. 43, L. spis. 70/XIV., oraz grunt lwh. 36/XIV., przy tejże ulicy, nabyła Gitel Schlangowa od Wiktora Schlanga za cenę 20.000 zł.

17. Dom jednopiętrowy, przy ul. Królowej Jadwigi L. or. 14, L. spis. 146/XIII., nabyli po połowie Andrzej i Jadwiga Dembińscy od Józefa, Marji, Emila, Julji Mączyńskich i Teofila Stanoszki za cenę 4.500 dol.

18. Dom parterowy, przy ul. Juljusza Lea L. or. 56, L. spis. 80/XVI., nabyła Anna z Gąsiorowkich Fabrykowa od Jana i Franciszki Rzeszutkowej za cenę 12.550 zł.

19. Dom jednopiętrowy, przy ul. Dębowej L. or. 9, L. spis. 100/XI., nabyła Katarzyna Czajkowska od Stanisława i Anny Strączków za cenę 23.500 zł.

20. Dom jednopiętrowy, przy ul. Barskiej L. or. 3, L. spis. 144/XI., nabyli po połowie Herman i Hinda Feffermanowie od Hermana i Reginy Löwi za cenę 4.200 dol.

21. Dom jednopiętrowy przy ul. Zwierzynieckiej L. or. 14, L. spis. 32/III., nabyła Róża vel Rozalja Finder od Towarzystwa Budowy Domu dla Uniwersytetu Ludowego im. A. Mickiewicza w Krakowie Stow. zarejestr. z ogr. poręką za cenę 8.000 dol.

22. Grunt lwh. 861/XVII. obok ul. Mazowieckiej, nabyła Aniela Dymkowa od Stanisławy i Franciszka Zbrojów za cenę 9.000 zł.

23. Część (1/2) gruntu lwh. 82/VII. obok ul. Mazowieckiej, nabył Zygmunt Wiener od Berty Rothwein za cenę 880 dol.

24. Część (190/200) domu jednopiętrowego (stanowiącego młyn) przy ul. Tatarskiej, L. or. 1, L. spis. 29/XII., nabyła Szewa z Blühbaumów Possowa od Mali Finkelstein, Izraela, Abrahama i Freidy Mondererów za cenę 3.040 dol.

25. Grunta lwh. 423/XI., 424 XI. i 425/XI. przy ul. Polnej, nabyła Marja z Ryszków Rogalska od Edwarda Ziarki za cenę 12.723 zł.

26. Grunt lwh. 512/XI. przy ul. Polnej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 423, 424 425/XI., nabył Alojzy Hozer od Edwarda Ziarki za cenę 1.050 dol.

27. Dom jednopiętrowy przy ul. Jana Kasprowicza L. or. 15, L. spis. 110/XVIII., nabył Józef Kalista od Michała i Anny Rucińskich za cenę 18.200 dol.

28. Dom dwupiętrowy przy ul. Straszewskiego L. or. 6, L. spis. 143 III., nabyli po połowie Dr. Adolf i Ela Gumprichowie od Michała Śliwińskiego za cenę 11.900 dol.

29. Dom dwupiętrowy przy ul. Dolnych Młynów L. or. 6, L. spis. 222/IV., nabyło Towarzystwo Katolickiego Domu Akademickiego w Krakowie od Olgi ze Śliwińskich Kudlichowej i Wandy Śliwińskiej za cenę 60.000 zł.

30. Część (3/32) domu jednopiętrowego przy ul. Kalwaryjskiej L. or. 14, L. spis. 111/XXII., nabyła Bronisława Goldmann od Anny Rosenbaum za cenę 700 dol.

31. Dom jednopiętrowy przy ul. Kalwaryjskiej L. or. 64, L. spis. 304/XXII., nabyła Dora Pacanower od Bronisława Landberga za cenę 3.000 dol.

32. Część (18/64) domu jednopiętrowego przy ul. Kalwaryjskiej L. or. 94, L. spis. 360/XXII., nabyły po (9/64) Estera i Debora Engländer od Jachety Engländer (8/64), Izaaka Engländera (8/64) i Reizli Klapholz (2/64) części za cenę 1.000 dol.

33. Dom jednopiętrowy przy ul. Lwowskiej L. or. 45, L. spis. 528/XXII., nabyli po połowie Leon i Anna Grünbergowie od Augusty Werbel, Sary Rosensahl i Julji Mindelgrün za cenę 9.500 dol.

34. Część (1/2) gruntu lwh. 192/X. przy ul. Twardowskiego, nabyła Stanisława z Wilków Szymczykowa od Antoniny Wilkowej za cenę 1.000 zł.

35. Grunt lwh. 1084/XXII. przy ul. Zamoyskiego, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1/XXII., nabyło Zgromadzenie X. X. Redemptorystów Prowincji Polskiej od Gminy stoł. król. miasta Krakowa za cenę 5.312 zł.

36. Część (3/64) domu parterowego przy ul. Kalwaryjskiej L. or. 55, L. spis. 319/XXII., nabyła Emilja Przeniosło od Franciszka Przeniosły za cenę 850 zł.

37. Część (2/8) gruntu lwh. 1056 XXII. przy ul. Łagiewnickiej, nabył Chaim Zimetbaum od Seldy Monderer za cenę 1.350 dol.

38. Część (21/2688) domu jednopiętrowego przy ul. Celnej L. or. 7, L. spis. 106/XXII., nabył Markus Gold od Rosy Grünfeld za cenę 200 zł.

39. Część (66/2688) domu jednopiętrowego przy ul. Celnej L. or. 7, L. spis. 106/XXII., nabyli po (33/2688) części Leib i Fradel Klapholzowie od Markusa Golda za cenę 221 dol.

40. Dom parterowy przy ul. Spiskiej L. or. 43, L. spis. 207/IX. oraz grunt Lwh. 168/IX., nabyły po połowie Helena i Marja Biernatowe od Franciszka Porzyckiego i Jana Biernata za cenę 2.000 zł.

II. Przez inne kontrakty.

1. Grunt lwh. 430/XVI. przy ul. Reymonta wartości 7.800 zł., nabyła tytułem darowizny Aniela Biedówna od Tomasza Biedy.

2. Część (1/2) domu parterowego przy ul. Tynieckiej L. or. 35, L. spis. 48/XI., wartości 6.000 zł., nabyła tytułem darowizny Celina z Bulagów Krupowa od Anieli Bulagowej.

3. Część (27/100) domu dwupiętrowego przy ul. Józefa L. or. 46, L. spis. 271/VIII., wartości 5.000 zł., nabyła tytułem darowizny Mala Monerówna od Efroima, Hirscha i Chiela Monerów.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Część (1/2) domu dwupiętrowego przy pl. Wolnica L. or. 12, L. spis. 15/VIII., wartości 38.000 zł., nabyła w spadku Regina Schleichkornowa po błp. Salomonie Schleichkornie.

2. Część (1/2) domu parterowego przy ul. Zamoyskiego L. or. 30, L. spis. 207/XXII, wartości 17.361 zł., nabyli w spadku w równych częściach z połowy: Salomon Weissenberg, Ida z Weissenbergów Żabnerowa, Regina z Weissenbergów Pemperowa, Salomea z Weissenbergów Kemplerowa, Zygmunt Weissenberg, Szymon Weissenberg, Adolf Liebeskind i Halina Liebeskind po błp. Cyli z Försterów Weissenberg.

Do L. B. S. 2388/29.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w czerwcu 1929.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Dom parterowy przy ul. Kasztelańskiej L. or. 18, L. spis. 198/XII, nabył Franciszek Kurek od Magdaleny z Wyrobów Kurkowej za cenę 1000 zł.

2. Grunt lwh. 149/XV. przy ul. Urzędniczej, nabyła Zofja ze Sądeckich Jamrozowa od Emanuela i Anny Rosenzweigów za cenę 2169 dol.

3. Grunt lwh. 791/XVII. przy ul. Towarowej, nabyli po połowie Berisch Weinberg i Joachim Leib 2 im. Goldstoff od firmy „Esge“ Spółki gruntowej i budowlanej S. A. w Krakowie za cenę 3959 dol.

4. Części (4/8 i 22/46) gruntu lwh. 57/XX. przy ul. Grzegórzeckiej, nabył Dr. Paweł Berski od Anny z Beblików Kofinowej i Józefa Owsianki za cenę 350 zł.

5. Dom jednopiętrowy przy ul. Glinianej L. or. 10, L. spis. 24/XIX nabyli po połowie Jan i Antonina Fornaglowie od Kazimierza, Zofji, Julji i Feliksa Tyrkalskich oraz Melanji z Tyrkalskich Telaczyńskiej i Heleny z Tyrkalskich Wierzejskiej za cenę 7500 dol.

6. Część (65/100800) domu dwupiętrowego przy ul. Pańskiej L. or. 8, L. spis. 237/VI. nabył Stanisław Rutkowski od Stefanji Späthowej za cenę 200 zł.

7. Części (1/12) domów jednopiętrowych przy ul. Barskiej L. or. 32, L. spis. 290/XI. i ul. Czarnowiejskiej L. or. 25, L. spis. 457/IV, nabył Dr. Szymon Feldblum od Klary z Holländrów Wymisnerowej za łączną kwotę 2.200 dol.

8. Grunt lwh. 416/XV. przy ul. Urzędniczej, nabył Adolf Ohly od Ludwika Severin i Heleny Wiktorównej za cenę 3730 dol.

9. Dom jednopiętrowy przy ul. Stanisława Wyspiańskiego L. or. 3, L. spis. 251/XV. nabyli po połowie Dr. Zygmunt i Jadwiga Przybylscy od Janiny ze Sarneckich Ohly za cenę 18.500 dol.

10. Dom jednopiętrowy przy ul. Kilińskiego L. or. 3, L. spis 80/XI., nabyła Marja z Lechowiczów Robaczewska od Zofji i Krystyny Krasickich oraz Janiny Zofji 2 im. Wierzbickiej za cenę 5387 dol.

11. Część (3/20) gruntu lwh. 275/XVII. przy ul. Racławickiej, nabył Dr. Józef Guzikowski od Karola Jagusińskiego za cenę 5445 zł.

12. Grunt lwh. 601/XIX. obok ul. Mogilskiej wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 433/XIX., nabył Dr. Fryderyk Ormicki od Marji z hr. Potockich hr. Sierakowskiej za cenę 1073 dol.

13. Grunt lwh. 568/IV. przy ul. Batorego, nabył Zbigniew Odrzywolski od Berty z Kleinów Tenzerowej za cenę 11.664 dol.

14. Dom jednopiętrowy przy ul. Kupa L. or. 26, L. spis. 154/VIII., nabyli po 1/4 części Mendel i Hirsch Pancerowie oraz Józef i Ryfka Orderowie od Izraela, Nuchema i Leisera Salzów za cenę 4750 dol.

15. Dom jednopiętrowy przy ul. Murowanej L. or. 14, L. spis. 188/XVII., nabyły po połowie Marja Boguszówna i Emilja Tomaszewska od Kazimierza Merklingera za cenę 34.500 dol.

16. Grunt lwh. 373/XIX. — obok ul. Mogilskiej, nabyła Zofja z Ulberskich Olszeniakowa od Władysława Olszeniaka za cenę 8246 zł.

17. Dom dwupiętrowy przy ul. Tadeusza Kościuszki L. or. 35, L. spis. 219/XII., nabyli po połowie Mojżesz i Chana Glecerowie od Leona Stabrawy za cenę 8.000 dol.

18. Część (16/144) domu dwupiętrowego przy ul. Zyblikiewicza L. or. 12, L. spis. 335/VI, nabyli po 2/144 części Rafael, Roman, Henryk i Eljasz Moorowie, Franciszka z Moorów Bernfeldowa, Regina z Moorów Herzowa, Rózia z Moorów Lauterbachowa oraz po (1/144) części Gustawa Grosfeld, i Marja Wiesel od Józefa Moora za cenę 2000 dol.

19. Część (1/14) domu dwupiętrowego przy ul. Grodzkiej L. or. 34, L. spis. 68/I., nabyła Helena z Filipkiewiczów Sulikowska od Aleksandra Jana 2 im. Sulikowskiego za cenę 9300 zł.

20. Grunt lwh. 871/XIII. przy ul. Królowej Jadwigi, nabyła Marja Missonowa od Adama i Józefy Forowiczów za cenę 22.000 zł.

21. Część (54/2240) domu parterowego przy ul. Mazowieckiej L. or. 54, L. spis. 19/XVII., nabyli Franciszek i Stanisława Zbrojowie od Stanisława Grabczaka za cenę 750 zł.

22. Grunt lwh. 1022/XVII. przy ul. Prądnickiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 46/XVII., 881/XVII., 882/XVII. i 883/XVII., nabyła Amalja Fischer od Jana Sikory, Juljanny Grabowskiej, Adama Sikory i Karoliny Dymkowej za cenę 6.000 zł.

23. Dom parterowy przy ul. Grzegórzeckiej L. or. 36, L. spis. 38/XIX., nabyli po połowie Stanisław i Józefa Dudowie od Marji Kuklowej za cenę 1.260 dol.

24. Grunt lwh. 243/XIII. przy ul. Królowej Jadwigi, nabył Dr. Tadeusz Jan 2 im. Bardel od Stanisława Cichego za cenę 2.000 zł.

25. Dom jednopiętrowy przy Alei Królewskiej L. or. 54, L. spis. 8/XVIII., nabyli po połowie Stanisław i Walerja Bieleccy od Zofji z Nowaków Sitkowej za cenę 27.000 zł.

26. Część (2/6) domu jednopiętrowego przy ul. Pawiej L. or. 22, L. spis. 164/V, nabyli po 1/6 części Dr. Maksymiljan Willer i Samuel Scherer od Eugenjusza Hegerle za cenę 2.350 dol.

27. Dom jednopiętrowy przy ul. Wrocławskiej L. or. 31, L. spis 295/XVII., nabyli po połowie Józef i Jadwiga Bunikowscy od Mojżesza i Anny Hilfsteinów za cenę 6.300 dol.

28. Część (6/32) domu trzechpiętrowego przy ul. Batorego L. or. 25, L. spis. 63/IV., nabyli po 3/32 Leon i Helena Spiererowie od Józefy z Sucheckich Holik Chowańcowej za cenę 4.860 dol.

29. Dom dwupiętrowy przy ul. Jakóba L. or. 11, L. spis. 182/VIII, nabył Dawid Goldstein od Maurycego i Cyli Burstinerów za cenę 3.500 dol.

30. Grunt lwh. 1023/XVII. przy ul. Murowanej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 688/XVII., nabyły po połowie Sara Dembitzer i Mala Abendowa od Mikołaja i Józefy Sobierajów za cenę 1.800 dol.

31. Część (2/4) domu dwupiętrowego przy ul. św. Łazarza L. or. 17, L. spis. 381/VI., nabyli po 1/4 Chaim i Hena Affenkrautowie od Suchera i Gitli Blaugrundów za cenę 4.650 dol.

32. Część (2/16) domu parterowego przy ul. Pasterskiej L. or. 21, L. spis. 142/XIX., nabyli po (1/16) Józef i Teofila Reibscheidowie od Zygmunta Drylińskiego za cenę 850 zł.

33. Grunt lwh. 347/XX. przy ul. Grzegórzeckiej, nabyli po połowie Marja i Genowefa Mastek od Alojzego i Anny Pamułów za cenę 4.090 zł.

34. Część (2/4) gruntów lwh. 601/XVI. i lwh. 600/XVI przy ul. Rydla, nabyli po 1/4 Kazimiera z Nurkowskich i Stanisław Staniszewscy od Kaspra i Józefy Nurkowskich za cenę 2.000 zł.

35. Grunt lwh. 187/XV., nabyli po 1/3 części Stanisław, Stefanja i Janina Paszkotowie od Aleksandra Zörnera za cenę 15.000 zł.

36. Grunt lwh. 1022/XIII. przy ul. Ks. Józefa, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 473/XIII, nabyli po połowie Stanisław i Helena Łobodzińscy od Teodora Kupczyńskiego za cenę 450 zł.

37. Dom parterowy obok ul. Polnej położony na realn. lwh. 178/XI. nabyli po połowie Florjan Łukasiewicz i Józef Iskierski od Izydora Stella Sawickiego za cenę 105.000 zł.

38. Część (90/840) domu jednopiętrowego przy ul. Krzywej L. or. 7, L. spis. 168/V., nabył Marjan Drapella od Zuzanny z Siedleckich Ihnatowicz za cenę 3.000 zł.

39. Dom jednopiętrowy przy ul. Królowej Jadwigi L. or. 22, L. spis. 161/XII., nabyła Anna Hajkowska od Juljana Siwka za cenę 12.000 zł.

40. Grunt lwh. 260/XVI. przy ul. Juljusza Lea, nabył Berisch Weinberg od Zygmunta Szyndla za cenę 10.000 zł.

41. Części (6/30) gruntów lwh. 501/VIII., lwh. 556/VIII. i 557/VIII. przy ul. Starowiślnej, nabyli Berta, Szymon i Dr. Jakób Lewkowiczowie po (1/30) od Eugenji Seinfeldowej za cenę 13.200 dol.

42. Dom trzechpiętrowy przy Rynku głównym L. or. 24, L. spis. 18/I., nabył Artur Wohl od Śląskiego Banku Eskontowego Ska Akcyjna w Bielsku za cenę 30.000 dol.

43. Część (30/48) domu dwupiętrowego przy ul. Lwowskiej L. or. 12, L. spis. 248/XXII., nabył Chaskel Fränkel od Jakóba Fränkla za cenę 3500 dol.

44. Dom dwupiętrowy przy ul. Jana Tarnowskiego L. or. 7, L. spis. 656/XXII., nabyła Helena Zajączkowska od Towarzystwa „Świt" Spółdzielnia Podgórskich kolejarzy w Krakowie (dla budowy tanich domów mieszkalnych z ogr. poręką) za cenę 85.000 zł.

45. Dom trzechpiętrowy przy ul. Barskiej L. or. 63, L. spis. 193/X., nabył Michał Śliwiński od Zygmunta Franckiego za cenę 19.350 dol.

46. Grunt lwh. 592/X. przy ul. Barskiej, nabył Michał Śliwiński od Aleksandra Karwata i Zygmunta Franckiego za cenę 250 dol.

47. Część (1/2) gruntu lwh. 468/XXI. przy ul. Płaszowskiej, nabył Andrzej Socha od Albina Hubisza za cenę 7500 zł.

48. Grunt lwh. 1594/XXI. przy ul. Płaszowskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1418/XXI., nabyli po połowie Jan i Anna Dudasowie od Dra Aleksandra hr. Skrzyńskiego za cenę 1639 dol.

49. Grunt lwh. 1057/XXII. przy ul. Traugutta, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 909/XXII., nabyła Gmina stoł. król. miasta Krakowa od Wojciecha Stankiewicza za cenę 1474 zł.

50. Część (1/4) gruntów lwh. 428/X., 501/X. i 502/X. przy ul. Kapelanka, nabył Ryszard Laskowski (junior) od Anieli z Laskowskich 1-o Królikowskiej 2-o Süslowej za cenę 3.500 dol.

51. Grunt lwh. 1058/XXII. przy ul. Lwowskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 154/XXII., nabyła Michalina Merendowa od Maurycego i Pauliny Hassów za cenę 726 dol.

52. Dom jednopiętrowy przy ul. św. Benedykta, położony na realności lwh. 805/XXII., nabyła Kazimiera z Ritterów Trembecka od Zofji Ritterowej za cenę 50.600 zł.

53. Grunt lwh. 1059/XXII. przy ul. Łagiewnickiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności 698/XXII, nabył Franciszek Berbeka od Józefa i Honoraty Czyżowskich za cenę 16.928 zł.

54. Grunt lwh. 1407/XXI. przy ul. Płaszowskiej, nabyli po połowie Juljan i Bronisława Górscy od Julji Sekułowej za cenę 5.300 zł.

Przez inne kontrakty.

1. Grunt lwh. 668/XVII., obok ul. Mazowieckiej wartości 4500 zł., nabył tytułem darowizny Jan Głuszyński od Stefanji z Stypułów Głuszyńskiej.

2. Dom dwupiętrowy przy ul. Radziwiłłowskiej L. or. 23, L. spis. 270/VI. wartości 50.510 zł., nabyła tytułem darowizny Fundacja „Dom budowy", „Wisła" w Krakowie od „Ludowego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń" „Wisła" we Lwowie.

3. Grunt lwh. 1595/XXI. przy ul. Krzywda, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne realności lwh. 1037/XXI. wartości 2000 zł., nabył tytułem darowizny Józef Heretyk od Franciszka Lendy.

4. Grunt lwh. 1596/XXI. przy ul. Krzywda, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1037/XXI. wartości 2000 zł., nabył tytułem darowizny Franciszek Heretyk od Franciszki Lendy.

5. Grunt lwh. 1042/XXI. przy ul. Gromadzkiej wartości 1000 zł., nabył tytułem darowizny Michał Mazurek od Jana Mazurka.

6. Część (1/4) gruntu lwh. 392/XXI obok ul. Płaszowskiej wartości 13.350 zł., nabył tytułem darowizny Henryk Płatek od Piotra Płatka.

7. Część (10/12) gruntu lwh. 1305/XXI. obok ul. Płaszowskiej, wartości 10.000 zł., nabyli drogą umowy ks. Józef Leśniak (8/12), Kazimierz i Wiktorja Leśniakowie po (1/12) części od Andrzeja i Małgorzaty Dereniów.

Przez śmierć właściciela.

1. Dom dwupiętrowy przy ul. Pijarskiej L. or. 3, L. spis. 259/I. wartości 120.000 zł., nabyli w spadku po (1/4) części Tadeusz Cukrowicz, Julja z Cukrowiczów Śliwińska, Marja z Cukrowiczów Puzdrowska i Franciszek Cukrowicz po śp. Klotyldzie Cukrowicz.

2. Część (4/10) gruntów lwh. 501/VIII. lwh. 556/VIII. i lwh. 557/VIII. przy ul. Starowiślnej wartości 26.400 dol., nabyła w spadku Berta Lewkowicz po błp. Bernardzie Lewkowiczu.

3. Część (1/2) domu jednopiętrowego przy ul. Janowa Wola L. or. 11, L. spis. 425/XXII. wartości 20.625 zł., nabyła w spadku Janina Polakówna po śp. Janie Polaku.

Wykaz

konsensów budowlanych, wydanych we wrześniu 1929 r.

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
		Dz. I.		
Józef Marcinkiewicz	przebud. II. p. domu front. i ofic. oraz nadbud. III-go piętra	św. Tomasza 7	Arch. W. Stupnicki	2418/29
Józef Weksler	przebudowa portalu sklep.	Florjańska 25	Arch. Jonkler	3931/29
Gmina m. Krakowa	przebud. części parteru lokalu sklep. na halę rybną	Szczepańska 11	Z. Hausner	5832/29
Szymon Vogler	plany na bud. 2-ch front. balkonów na I. p.	Poselska 9	Inż. B. Zimmermann	4693/29
Urząd parafjalny kościoła św. Anny	nadbud. III. piętr. w ofic.	św. Anny 13	Fr. Mączyński	5543/29
dtto	nadbud. II. p. w oficynie.	św. Anny 11	Fr. Mączyński	5659/29
		Dz. III.		
Antonina Stolfowa	pl. na adapt. lokalu narożnego na szkołę muzyczną	Retoryka 1	Inż. Filipkiewicz i inż. Kolarzowski	4295/29
Jan Kwiatkowski	plany na adapt. wewnętrznego lokalu parterowego biurowego w ofic.	Zwierzyniecka 19	Inż. M. Caputa i arch. M. Stadnicki	6297/29
		Dz. IV.		
Senat Akademicki Uniw. Jagiel.	plany na bud. 5-cio piętr. domu narożnego	narożnik ul. Łobzowskiej i Al. Słowackiego Łobzowska 39	Inż. Stan. Żeleński	6324/29
Jan Baron Götz	budowa stajni z gnojnikiem	Łobzowska 39	A. Czunko	5133/29
		Dz. VI.		
Dr. Jan Łapiński	budowa ciepłych spłukiwanych klozetów	Niecała 3	Tadeusz Gliński i Alfred Kramarski	6689/29
Adolf Goldstein	plany dodat. na zmianę fasady front. i wewnętrz. rozkładu w suterynach na piwnicę parterową	Dwernickiego 4	Inż. Jan Orłowski	6161/29
		Dz. VII.		
Izaak Horowitz	nadbud. III. piętra oraz budowa klozetów	Dietlowska 36	Inż. Zyg. Prokesz	5112/29

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
		Dz. VII.		
Józef Bober	plany na przebud. portalu sklep.	Stradom 25	Leon Feniger	6165/29
Dawid Izaak Landau i Salomon Dukler	nadbud. III. i IV. piętra domu narożnego	Dietlowska 44	Inż. Zyg. Prokesz	5225/29
		Dz. VIII.		
Dyrekcja Elektr. miejskiej	nadbud. II-go piętra oraz przebud. przyległych klatek schodow. i klozetów	Dajwór 27	Maksymiljan Silberstein	5353/29
Gmina m. Krakowa	budowa stacji transformatorowej	Wolnica 1	Maksymiljan Silberstein	4931/29
Izydor Weismann	plany na wykonanie okienek w klozetach przy klatce schodowej	Berka Joselewicza 19	Jakób Silberstein	3409/29
Kazimierz Świetlicki	nadbud. III-go piętra budynku narożnego	Wąska 2	Adam Ślęzak	2550/29
Abraham Friedman	budowa klozetów spłukiwanych i zniesienie starych ustępów	Brzozowa 18	Leon Feniger	6375/29
Gmina wyznaniowa izraelicka	plany na rozbud. parteru szpitalu barakowego	Skawińska 8	Inż. Jan Weinberger	4667/29
Wielebne Zgromadzenie XX. Kanoników Regularnych	nadbudowa II. p. oficynie	Bożego Ciała 24	Inż. Zygmunt Szufa	4893/29
Stowarzyszenie Szkoły hebrajskiej „Talmud Thora“	wykonanie wyjścia dodat. z ubikacji szkolnej na part.	Warschauera 2	Inż. Zygmunt Prokesz	3844/29
Stowarzyszenie „Bene Amuna“	plany na bud. part. klozetów spłukiwanych	Rabina Meiselsa 17	Adolf Siódmak	5772/29
Salomon Horowitz	przebudowa ustępów na klozety spłukiwane	Kupa 15	Ludwik Guttman	4536/29
Dr. Arnold Zimmerspitz	plany dodat. na przebud. portalu sklepowego	Krakowska 13	A. Czunko i L. Rock	4502/29
		Dz. X.		
Kasper Nowak	plany na bud. 4 izb na I p. i pokoju nad I piętrem	Twardowskiego 87	Antoni Dostal	6492/29
Michalina Zalasiewiczowa	dobud. 2 pokoji na poddaszu	Zielna lwh. 523	Jan Adamski	6831/29
		Dz. XI.		
Lubin Piotrowski	budowa II p. domu ze sklepami w suterenie	Dębowa l. kat. 141/51	Bandurski Roman	6374/29

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
		Dz. XII.		
Katarzyna Smajkowa	plany na dobud. I piętr.	Prywatna 5	Adam Czunko	6212/29
Dr. Abraham i Iza Wandererowie	plany na bud. ubikacji poddasznych	Syrokomli 26	Inż. B. Zimmermann	5796/29
Stefan Polewka	plany na nadbud. ubikacji I piętra	Kasztelańska 15	Rudolf Spohn	6529/29
Marja Korzeniakowa	plany na bud. III p. domu	Kraszewskiego 23	Zarzecki Janusz	7303/29
		Dz. XIII.		
Anna i Dymitr Petrynkowie	plany dodatkowe do zatwierdzenia I p. domu z poddaszem	Piastowska 7	Władysław Stupnicki	5380/29
Walerja Florczyk	plany dobud. kuchni	Królowej Jadwigi 88	Inż. Józef Wilczyński	4546/29
Małgorzata Worytkiewiczowa	plany na dobud. part. ofic.	Królowej Jadwigi 24	Skawiński Edward	6214/29
Arch. Stupnicki Wł.	nadbud. I p. i stróżówki	Emaus 36	Stupnicki	7099/29
L. Jaworska	budowa part. domu z suterenami	Księcia Józefa 7	Inż. Gliński Tadeusz i Inż. Adolf Kramarski	5448/29
Ewa Klapwaldowa	pl. na budowę izb poddasznych	Emaus 8	Arch. L. Paciorkowski	6291/29
Edward Pieczonka	plany na budowę stajni z gnojownikiem	Emaus 27	Arch. E. Skawiński	6284/29
Jakób i Stan. Perkowie	budowa I p. domu	Spadzista 21	Arch. Józef Karwat	5623/29
		Dz. XV.		
Honorata Lipska	plany dodat. na budowę II p. domu	Grottgera	Arch. Zbigniew Odrzywolski	6040/29
Kazimierz Buczak	plany bud. stodoły 2-ch szop i ustępów	Kaz. Wielkiego 102	Jan Kolesiński	4048/29
		Dz. XVI.		
Piotr i Marja Biedowie	budowa part. domu	ul. Schlachtowskiego	Adam Ślęzak	5204/29
		Dz. XVII.		
Franciszek Wadowski	plany na bud. prow. domu drewnianego part. i wychodka z dołem kloacznym	między drogą nad Sudołem i graniczną od Prądnika Białego	Oraczewski Edmund	6417/29
Antoni i Zofja Antończykowie	budowa part. domu	ul. Ks. Siemaszki 42	Stan. Kryłoszański	6038/29

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
		Dz. XVII.		
Dyr. Elektrowni m.	wykonanie otworu w ścianie front. budynku stacji transformator.	Mazowiecka koszary 20 p. p.	Silberstein Maksym.	6998/29
		Dz. XVIII.		
Jacheta Scheuermann	plany dołu kloacznego oraz ogrodzenia	Żmudzka	Fr. Chlipalski	6458/29
Jakób Szpilberg	plany na bud. domu II p.	Mogilska	Edward Skawiński	2547/29
Kasper i Anna Habzdowie	plany na bud. part. domu	Żytnia	Józef Mitka	6089/29
Józef Kozak	plany na wykonanie ogrodzenia	Kielecka 17	Arch. M. Sarnecki	4365/29
		Dz. XIX.		
Marja i Piotr Trynkowie	budowa II p. ofic. środkowej prawej	Grzegórzecka 45	Józef Wilczyński	5950/29
Jan Szypulski	plany na bud. komórek	Grzegórzecka 17	Edmund Oraczewski	5565/29
Mojżesz Wischnitzer	plany na przebud. wychodka spłukiwanego	Grzegórzecka 31	Arch. Samuel Brand	6688/29
		Dz. XX.		
Józef Szabelski	bud. part. domu ze stajnią	Błonie Beszcz	Edward Skawiński	2425/29
		Dz. XXI.		
Antonina Ciężka	bud. domu przyziemnego	Przewóz 23	Arch. E. Skawiński	6082/29
		Dz. XXII.		
Helena Zajączkowska	plany na przebud. wewnętrzną domu II piętr.	Jana Tarnowskiego 7	J. Merenda	6418/29
Zarząd Tow. Gimn. „Sokół“	budowa kręgielni prowiz.	Parkowa	J. Merenda	4055/29
Józef i Stefanja Feuereisen	nadbud. III piętra	Lwowska między L. 25 a 27	A. Dostal	6213/29
Emil i Marja Stąporowie	budowa I p. domu z poddaszem	Widok 6	Bohdan Laszczak	6392/29
Baruch Ascher Lichtig	przebud. portalu sklepowego	Brodzińskiego 1	Ludwik Paciorkowski	7113/29
Ludwik Kapusta	budowa garażu	Rękawka 53	Zygmunt Szufa	6749/29
Szymon Broder	budowa na I p. klozetów	Kalwaryjska 93	Z. Prokesz	7028/29

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
Dz. XXII.				
Wanda Ilgowa	budowa ustępów spłukiwanych	Krzemionki 18	Arch. J. Merenda	6389/29
Władysław i Antonina Pulchnowie	budowa 1 p. domu	Czyżówka 33	Edward Skawiński	5130/29
Dawid Leon Frisch	tymcz. komórki	Rynek Gł. Podgórski	Feldmann Salomon	6933/29

Prezydent miasta:
Inż. *Karol Rolle* w. r.

NOMINACJE.

Brzeziński Marjan z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 9199/29).

Buda Jan z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8942/29).

Cepuch Andrzej z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8951/29).

Dziubek Józef z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8943/29).

Gregorczyk Stefan z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8953/29).

Guzikowski Antoni z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 9201/29).

Jędryka Jan z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 9198/29).

Krawczyk Piotr z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8949/29).

Kupiec Józef z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8945/29).

Kurzawa Józef z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8950/29).

Kuźmiński Józef z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8959/29).

Markowski Andrzej z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8944/29).

Moksa Stanisław z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8956/29).

Piwowarczyk Edward z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8957/29).

Pyrcz Franciszek z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8952/29).

Rzeszutko Kazimierz z dniem 1 lipca 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8946/29).

Strojny Jan z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8954/29).

Szlachetka Jan z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8958/29).

Wendzl Tomasz z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8960/29).

Zieliński Stanisław z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8948/29).

Ziobro Michał z dniem 1 sierpnia 1929 r. mianowany woźnym m. w XV gr. upos. (L. Pr. 8961/29).

EMERYTURY.

Bugaj Jan I, kanalarz Zakładu Czyszcz. Miasta, z dniem 1 września 1929 r. przeniesiony w stały stan spoczynku. (L. Pr. 7165/29).

Dudziak Piotr, prow. woźny m., z dniem 1 września 1929 r. otrzymał zaopatrzenie w drodze łaski. (L. Pr. 6987/29).

Kulikowski Narcyz, rewident M. Izby Obrachunkowej, z dniem 1 września 1929 roku przeniesiony w stały stan spoczynku. (L. Pr. 6222/29).

Morysowa Marja, robotnica Zakładu Czyszcz. Miasta, z dniem 1 września 1929 r. otrzymała zaopatrzenie w drodze łaski. (L. Pr. 3369/29).

Schuhowa Anna, kancelista Magistratu, z dniem 1 września 1929 r. przeniesiona w stały stan spoczynku. (L. Pr. 7679/29).

Stawecka Wiktorja, wdowa po robotniku m., z dniem 1 września 1929 r. otrzymała zaopatrzenie w drodze łaski. (L. Pr. 8551/29).

Tomaszewski Jakób, woźny m., z dniem 1 sierpnia 1929 r. przeniesiony w stały stan spoczynku. (L. Pr. 6459/29).

ZMARLI.

Olek Jan, emer. obsługacz maszyn w Zakładzie Czyszcz. Miasta, zmarł dnia 2 września 1929 r. (L. Pr. 9301/29).

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Protokoły obrad Rady miejskiej.

POSIEDZENIE

połączonych Sekcyj I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII, Rady miasta, działających imieniem Rady miejskiej na zasadzie § 82 statutu Gminy m. Krakowa w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929 r., odbyte dnia 29 sierpnia 1929 r.

Obecni: Przewodniczący Dr. Ignacy Landau, wiceprezydent miasta,

Wiceprezydent: Witołd Ostrowski,
" Dr. Piotr Wielgus.

Radcy miejscy: Inż. Adelman Aleksander, Breuer Karol, Czubryt Piotr, Drozdowski Stanisław, Dr. Ferber Edward, Holeksa Karol, Kęsek Jan, Kleinberger Władysław, Kosobudzki Piotr, Dr. Lauer Ignacy, Łuczko Karol, Marski Józef, Ks. Masny Jan, Matula Djonizy, Dr. Muczkowski Józef, Dr. Müller Adam, Inż. Nitsch Leonard, Dr. Oberlender Salomon, Pachoński Henryk, Potuczek Wacław, Przybyś Kazimierz, Rymar Stanisław, Dr. Rosenzweig Józef, Dr. Schreiber Henryk, Sławiński Karol, Stączek Stanisław, Szklarski Ludwik, Dr. Szołayski Alfred, Woyczyński Roman, Dr. Zarzycki Leopold.

Ogólna liczba radców miejskich **34.**

Porządek dzienny.

1) Sprawa zmiany statutu opłat gminnych od publicznych zabaw i widowisk.

Referent Mgtu starszy referent Kydryński.

Referent przedstawia, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, reskryptem z dnia 25 czerwca 1929 r. Nr. S. F. 4944/3 poleciło zmienić § 3 statutu podatku od publicznych zabaw i widowisk w przedmiocie stawek podatku od przedstawień kinematograficznych i zgłasza następujący wniosek:

W wykonaniu polecenia, objętego reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 25 czerwca 1929 r. Nr. S. F. 4944/3 zmienia się § 3 ustęp I statutu o podatku od publicznych zabaw i widowisk w przedmiocie stawek podatku od przedstawień kinematograficznych w ten sposób, że z punktu a tego paragrafu wyłącza się postanowienia o stawkach podatku od przedstawień w teatrach świetlnych, a zamieszcza je pod punktem b i nadaje się im treść następującą, przy równoczesnej odpowiedniej zmianie oznaczenia punktowego postanowień o stawkach podatkowych od innych widowisk i zabaw:

§. 3. I. Podatek w wymiarze procentowym wynosi:

b. 1) 10% od przedstawień kinematograficznych filmów naukowych krajoznawczych i historycznych, a 5% od takichże przedstawień filmów o tematach polskich;

2) 20% od przedstawień kinemat. filmów o wyższej wartości artystycznej;

3) 25% od przedstawień kinemat. filmów artystycznych;

4) 30% od przedstawień kinemat. filmów rozrywkowych dobrych. Stawkę podatku ustanowioną wyżej pod 2, 3 i 4 obniża się na 10%, jeśli odnośne przedstawienia kinemat. mają za treść filmy o tematach polskich.

5) 50% od przedstawień kinemat. filmów rozrywkowych, a 15% od takichże przedstawień filmów o tematach polskich;

6) 60% od przedstawień filmów małowartościowych, a 40% od takichże filmów o tematach polskich.

Podstawę do poboru podatku według powyższych stawek stanowi stampilowa ocena filmu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Przy wyświetlaniu filmów o tematach polskich jako dodatków do programu zasadniczego, mających jedną z przepisanych ocen Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z wyjątkiem oceny „Małowartościowych", potrąca się z ogólnej sumy podatku przypadającego od odnośnego przedstawienia kinomatograficznego:

5%, gdy wzmiankowane dodatki mają długość od 150 m. do 199 m.

8%, przy długości tych dodatków od 200 m. do 299 m., a 10% przy długości tych dodatków ponad 300 m.

W razie wyświetlania w czasie jednego przedstawienia filmów o różnych ocenach stampilowych będą stosowane do takich przedstawień stawki podatku według norm, zawartych w reskrypcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 25 czerwca 1929 r. Nr. S. F. 4944/3, względnie według norm, każdocześnie przepisanych.

Nad zgłoszonym wnioskiem wyłoniła się szczegółowa dyskusja, w której zabierali głos radcy miejscy: Holeksa, Kosobudzki, Ks. Masny, Rymar, Dr. Rosenzweig, Dr. Schreiber i Stączek, domagając się przejścia nad wnioskiem do porządku dziennego.

Dr. Rosenzweig zgłasza wniosek, aby przeciw okólnikowi Ministerstwa wnieść skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Przewodniczący wyjaśnia, że okólnik Ministerstwa jest zarządzeniem władzy nadzorczej; Magistrat jako władza polityczna I instancji musi go wykonać i w myśl polecenia władzy nadzorczej przedłożyć Sekcjom do powzięcia uchwały.

Po dyskusji Przewodniczący zarządził 10-minutową przerwę, po której przystąpiono do głosowania. Większość oświadczyła się za wnioskiem referenta, wobec czego wniosek uchwalono. L. 42697/II.

Natomiast mniejszość zgłosiła na ręce Przewodniczącego za przewodnictwem radcy miejskiego Dr. Szołayskiego następujący protest: „Z uwagi, że uchwała większości legalizuje oczywiste naruszenie praw samorządowych Gminy, tkwiące w okólniku Ministerstwa oraz wobec braku pokrycia ubytku finansowego, jaki musi spowodować nagłe w ciągu roku budżetowego obniżenie stawek opłat gminnych, mniejszość zakłada protest przeciw tej uchwale i wnosi o przedłożenie sprawy Radzie miejskiej do rozstrzygnięcia, a na znak protestu opuszcza salę.

Na skutek zgłoszonego protestu radca miejski Dr. Rosenzweig zapytany przez Przewodniczącego oświadczył, że cofa swój wniosek o wniesienie skargi do Trybunału Administracyjnego.

Poczem opuścili salę następujący radcy miejscy: Adelman, Drozdowski, Holeksa, Kustowski, Marski, Ks. Masny, Dr. Müller, Pachoński, Przybyś, Rymar, Dr. Rosenzweig, Dr. Schreiber, Stączek, Dr. Szołayski, Woyczyński.

2) Sprawa delegacji na Zjazd Związku Miast.

Referent radca Mgtu Dziewoński.

Na X ogólne Zebranie Związku miast polskich, które odbędzie się w Poznaniu w dniach 15 i 16 września br., deleguje się jako przedstawicieli Gminy miasta Krakowa:

1) Prezydenta miasta Inż. Karola Rollego,
2) Wiceprez. m. Dra Piotra Wielgusa,
3) Radcę m. Dra Adolfa Grossa,
4) „ Dra Emila Bobrowskiego,
5) „ Ks. Ludwika Kasprzyka,
6) „ Dra Karola Krzetuskiego,
7) „ Dra Stanisława Klimeckiego,
8) st. radcę Mgtu Tadeusza Przeorskiego,
9) Dyrektora Muzeum Przem. Inż. Eugenjusza Tora,
10) Sekretarza Rady m. Franciszka Strasika,

W razie przeszkody, radców m. Inż. Franciszka Drobniaka i posła Jana Puchałkę.

Uchwalono. L. 7705/29.

W dalszym ciągu posiedzenia przewodniczył wiceprezydent Dr. Piotr Wielgus.

3) Sprawa usytuowania i konfiguracji gruntu pod kościół w Dz. XXI Płaszów.

Referent st. radca Mgtu Inż. Kłeczek.

Celem dostosowania budowy kościoła, zabudowań plebańskich oraz zakonnych w Dz. XXI Płaszów do projektowanej regulacji tej części miasta w myśl zamierzeń

Budownictwa m. Oddz. B., zmienia się odnośne uchwały Rady miejskiej z dnia 1 marca i 11 lipca 1929 r. w tym kierunku, że na powyższy cel przeznacza się część parceli gminnej lkat. 538/4 lwh. 1 ks. gr. gm. kat. Płaszów w nowem ukształtowaniu tj. grunt oznaczony kolorem niebieskim na planie Budownictwa miejskiego z dnia 26 sierpnia 1929 r. oraz planu Budownictwa miejskiego, zdjętego na miejscu w skali 1:1000, wskazującego obszar gruntu, który wynosi 1 ha 39 a 35 m^2.

Inne postanowienia powyższych uchwał pozostają nadal w mocy.

Uchwalono. (L. I. 5996/29).

4) Sprawa zakupna turbiny przeciwprężnej.

Ref. Dyr. Elektrowni miejskiej Inż. Bieliński.

Wniosek Komisji dla Zakładów przemysłowych:

1. Uchwala się zakupno turbiny przeciwprężnej o mocy 1400 kw.

2. Dostawę powierza się „Pierwszej Berneńskiej Fabryce Maszyn“ według oferty z dnia 19 sierpnia 1929 r. za kwotę Zł. 213.365·— loco Kraków bez cła.

3. Na wykonanie powyższej inwestycji przyznaje się kredyt w b. r. w wysokości 130.000·— Zł. i upoważnia się Pana Prezydenta do asygnowania powyższej kwoty z budżetu Elektrowni Miejskiej na rok 1929/30, wydatki nadzwyczajne § 39. (Rata na turbinę przeciwprężną).

Równocześnie poleca się wstawić do budżetu Elektrowni na rok 1930/31 i lat następnych roczne raty zgodnie z zawartym układem spłat.

Uchwalono.

5) Kredyty dodatkowe do Dz. II § 6 c budżetu na rok 1929/30.

Ref. st. radca Mgtu Inż. Kornel Stroka.

Wstawia się do budżetu dodatkowo kwotę 30.700 złotych do Dz. II § 6 c 928/29 na wydane koszta robót w szczególności:

1. Urządzenie składów w stajniach Zakładu Czyszczenia miasta XXII dla rzeczy eksmitowanych, oraz w stodole po Łazarskich w Dz. XIII	8.000 zł.
2. Na gruntowną przebudowę nowo-nabytego domu po „Proletarjacie“ w real. 10 Grzegórzecka XIX	5.650 „
3. Na adaptacje sali sekcyjnej na cmentarzu Rakowickim	11.800 „
4. Na urządzenie mieszkania na poddaszu real. 19 Jabłonowskich dla dozorcy domu	5.300 „
Uchwalono. Razem . .	30.700 zł.

6) Kredyt dodatkowy na przestawienie słupów telefonicznych wojskowych w ul. Ks. Józefa.

Przyznaje się z Dz. V § 20 c budżetu 1929/30 kredyt dodatkowy w wysokości 900 zł. na pokrycie kosztów przestawienia słupów telefonicznych wojskowych w ul. Ks. Józefa w Dz. XIII Zwierzyniec, zwrotny od władz wojskowych w roku budżetowym 1930/31.

Ref. st. radca Mgtu Inż. Kłeczek.

7) Kredyt dodatkowy w Dz. VIII § 65 poz. e.

Ref. st. radca Budownictwa m. Inż. Kłeczek.

Przyznaje się w Dz. VIII § 65 poz. e (budowa nowych kanałów) kredyt dodatkowy w kwocie 500 zł. na budowę kanału m. w ul. Łącznej na długości 40 mb.

Uchwalono. (L. 1014/29 Bb).

Przyznaje się w Dz. VIII § 65 poz. e (budowa nowych kanałów) kredyt dodatkowy w kwocie 6.380 zł. na budowę kanału miejskiego w ul. Widok w myśl uchwały Komisji drogowo-kanałowej z dnia 29 sierpnia 1929 roku. (L. 1078/29 Bb).

Przyznaje się w Dz. VIII § 65 poz. e (budowa nowych kanałów) kredyt dodatkowy w kwocie 6.420 zł. na budowę przedłużenia kanału miejskiego w ul. Grzegórzeckiej od fabryki „Ada“ do ul. Okopy w myśl uchwały Komisji drogowo-kanałowej z dnia 19/VIII 1929 r. (L. 1527/29 Bb).

8) Kredyt dodatkowy w Dz. V § 20 poz. c.

Przyznaje się dla Dz. V § 20 c (budowa nowych nawierzchni) budż. 1929/30 kredyt dodatkowy w kwocie zł. 17.000 na uporządkowanie ulicy „A“ łączącej ul. Skawińską z Podgórską Dz. VIII. (L. 2420/29 Bb).

Po wyczerpaniu porządku dziennego radca miejski Karol Breuer wniósł interpelację w sprawie odwodnienia kilku domów przy ul. Józefińskiej. Wyjaśnienia udzielił starszy radca Budownictwa miejskiego Inż. Andrzej Kłeczek.

Na tem Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 8·40 wieczór.

POSIEDZENIE

połączonych Sekcyj I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII Rady miasta, działających imieniem Rady miasta na zasadzie § 82 statutu Gminy stoł. król. m. Krakowa w myśl uchwały Rady miasta z dnia 11 lipca 1929 r., odbyte dnia 5 września 1929 r.

Obecni: Przewodniczący: Wiceprezydent Dr. Piotr Wielgus,

Wiceprezydent Dr. Ludwik Schneider,

„ Dr. Ignacy Landau,

Protokół prowadzi: Marjan Podworski, sekretarz Magistratu.

Radców miejskich obecnych 49.

Porządek dzienny:

Sprawa zaciągnięcia pożyczki w Tow. „Feniks“.

Ref. Dr. Ignacy Landau, wiceprezydent miasta wnosi:

Połączone Sekcje I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII, działając w myśl § 82 statutu miasta Krakowa imieniem Rady miasta uchwalają:

Odnośnie do upoważnienia objętego uchwałami połączonych Sekcji II (skarbowej) i III (prawniczej) działających imieniem Rady miasta z dnia 30/VII. 1929 r. do zaciągnięcia w Towarzystwie Ubezpieczeń na życie „Feniks“ pożyczki do wysokości 2,000.000 zł, połączone Sekcje zatwierdzają co do części tej pożyczki w kwocie 300.000 zł., obecnie podjąć się mającej, treść skryptu dłużnego ułożyć się mającego na następujących zasadach:

I.

„Gmina miasta Krakowa zeznaje, że tytułem pożyczki otrzymała na zasadzie decyzji Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń w Warszawie) z dnia 19 czerwca 1929 r. L. 2271/UU/III/29, wyrażającej gotowość zezwolenia na udzielenie przez Towarzystwo Ubezpieczeń na życie „Feniks" (Lebensversicherungsgesellschaft Phönix) we Wiedniu Gminie miasta Krakowa pożyczki w wysokości 2,000.000 zł., oraz decyzji tego Ministerstwa Skarbu z dnia 26 sierpnia 1929 L. 3319/UU/III/29, zezwalającej na wypłatę Gminie miasta Krakowa odnośnie do pisma tegoż Ministerstwa z dnia 19 czerwca 1929 L. 2271/UU/III/29 kwoty 700.000 zł. na rachunek powyższej pożyczki, dalej na zasadzie rezolucji Województwa w Krakowie jako Władzy Nadzorczej z dnia 24 maja 1929 r. L. Sam. 29/Prel. zatwierdzającej preliminarz budżetu Gminy miasta Krakowa na rok budżetowy 1929/30, uprawniający w Dz. IV. dochodów nadzwyczajnych „Pożyczki" § 71. do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 8,975.000 zł. — Gmina stoł. król. miasta Krakowa na mocy uchwały połączonych Sekcji z dnia 5 września 1929, działających imieniem Rady miejskiej na zasadzie § 82 statutu m. Krakowa i uchwały Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929 r., upoważniwszy P. Prezydenta miasta do zaciągnięcia na poczet wymienionej pożyczki budżetem objętej, w Towarzystwie Ubezpieczeń na życie „Feniks" pożyczki do wysokości 2,000.000 zł. — niniejszem przez p. Dr. Piotra Wielgusa, wiceprezydenta miasta Krakowa, oraz radców miejskich Aleksandra Adelmana i Dr. Adama Müllera zeznaje i stwierdza, że w dniu dzisiejszym otrzymała od Towarzystwa Ubezpieczeń na życie „Feniks" (Lebensversicherungsgesellschaft „Phönix") we Wiedniu I., Riemergasse 2, tytułem pożyczki doliczoną w gotówce kwotę 300.000 zł. wyraźnie trzysta tysięcy złotych.

II.

Wobec tego podpisana Gmina stoł. król. miasta Krakowa uznaje, że wymienionemu Towarzystwu Ubezpieczeń na życie „Feniks", rzeczoną sumę 300.000 zł. wyraźnie trzysta tysięcy złotych dłużną pozostaje i zobowiązuje się sumę tę w całości gotówką zwrócić Towarzystwu Ubezpieczeń na życie „Feniks" najdalej po upływie lat 5-ciu (pięciu) od dnia dzisiejsiejszego licząc, tj. najpóźniej dnia 10 września 1934 r. i to w takiej ilości złotych polskich, jaka odpowiada równowartości kwoty 300.000 zł. w parytecie dolara St. Zjedn. Ameryki Półn. obliczonej, tj. w ilości złotych polskich odpowiadającej wedle kursu dnia rzeczywistej zapłaty, kwocie 33.783 i 38 100 dolarów, wyraźnie trzydzieści trzy tysiące siedmset ośmdziesiąt trzy 38/100 dolarów Stan. Zjedn. Ameryki Półn.

III.

Niezależnie od stypulowanego powyżej pięcioletniego terminu płatności Gminie stoł. król. miasta Krakowa przysługuje prawo wcześniejszego rozwiązania powyższego stosunku pożyczkowego za poprzedniem jednomiesięcznem wypowiedzeniem tego stosunku.

IV.

Przez cały czas trwania powyższego stosunku pożyczkowego zobowiązuje się Gmina stoł. król. miasta Krakowa opłacać Towarzystwu Ubezpieczeń na życie „Feniks" tytułem umówionych odsetek po 7% (siedm) od sta w stosunku rocznym, płatnych kwartalnie z dołu i biegnących od dnia dzisiejszego począwszy, zaczem pierwsza rata odsetkowa przypadnie do zapłaty dnia 10 grudnia 1929 r.

V.

Gmina stoł. król. miasta Krakowa zastrzega sobie wyraźnie, że zwrot dłużnego kapitału tj. doliczonej dzisiaj kwoty 300.000 zł. będzie mógł nastąpić za uprzedniem zezwoleniem na to Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń w Warszawie).

VI.

Wszelkie należytości skarbowe i stemplowe od niniejszego skryptu zobowiązuje się ponieść Gmina stoł. król. miasta Krakowa wyłącznie z własnych funduszów bez regresu do Towarzystwa Ubezpieczeń na życie „Feniks".

Kraków, dnia 7 września 1929 r."

Wniosek powyższy uchwalono z rezolucją radcy miejskiego Dra Rosenzweiga, aby z powyższej kwoty użyć 100.000 zł. na budowę baraku mieszkalnego dla ubogiej ludności.

W dalszym ciągu posiedzenia rm. Rymar zażądał odczytania protokołu z ostatniego posiedzenia połączonych Sekcyj tj. z dnia 29 sierpnia b. r. Protokolant protokół odczytał. Radcy miejscy Rymar i Dr. Rosenzweig wnieśli rezolucję, aby nad sprawami, w których połączone Sekcje powzięły uchwały po opuszczeniu sali przez mniejszość, jeszcze raz obradować.

Przewodniczący zarządził 10 minutową przerwę, po której powzięto następującą uchwałę:

„Reasumuje się uchwałę połączonych Sekcyj z dnia 29/VIII 1929 r. w sprawie wyboru delegatów na Zjazd Związku Miast w Poznaniu, dokonując wyboru w ten sposób, że oprócz Członków Zarządu Związku Miast tj. Prezydenta miasta Karola Rollego i radców miejskich Dra Bobrowskiego i Dra Grossa wydelegują klub radziecki gospodarczy jednego członka, chrześcijańsko-demokratyczny jednego członka, narod.-demokrat. jednego członka, a mianowicie radcę Rymara, klub socjalistyczny dwóch członków, a mianowicie radców Dr. Rosenzweiga i Przybysia, a klub mieszczański 4 członków.

Kluby: gospodarczy, chrześcijańsko-demokratyczny i mieszczański podadzą nazwiska swych członków do 24 godzin w Sekretarjacie Prezydjalnym".

Po wyczerpaniu porządku dziennego r. m. Holeksa zainterpelował Przewodniczącego w sprawie pojazdów miejskich, używanych przez osoby prywatne. Odpowiedzi udzielił Wiceprezydent Dr. Landau i Przewodniczący Wiceprezydent Dr. Wielgus.

Na tem posiedzenie o godz. 8 wieczór zakończono.

Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej.

Dnia 6 września b. r. pod przewodnictwem radcy miejskiego P. Karola Łuczki odbyło się **posiedzenie**

Komisji administracyjnej Rady miasta, na którem zatwierdzono plany i uchwalono przystąpić do budowy w Rzeźni miejskiej nowej hali do sprzedaży mięsa, przywożonego z poza Krakowa. Celem tej budowli jest skoncentrowanie i zabezpieczenie higjenicznych warunków sprzedaży i oględzin mięsa z bydła bitego poza Krakowem, a przeznaczonego do tutejszej konsumcji. Ze względu na interes ludności miejscowej Komisja uchwaliła przystąpić bezzwłocznie do budowy tej hali.

Dnia 25 września br. odbyło się pod przewodnictwem r. m. Dr. Rafała Landaua **posiedzenie Sekcji V. i VI.,** na którem uchwalono podział miasta na obwody opiekuńcze, oraz instrukcję dla opiekunów społecznych.

Dnia 27 września b. r. pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta Witołda Ostrowskiego odbyło się **posiedzenie Komisji Miejskiego Muzeum Przemysłowego i Kuratorji Wojewódzkiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego.** Dyrektor Muzeum Inż. Eugeniusz Tor złożył szczegółowe sprawozdanie z działalności obu Instytucyj za ubiegły rok szkolny, oraz przedłożył projekt budżetu i program pracy Muzeum i Instytutu na bieżący rok szkolny. Po szczegółowej dyskusji tak projekt budżetu, jak i program pracy przyjęto do zatwierdzającej wiadomości, wyrażając przy tem szereg życzeń w kierunku organizacji i programu kursów, oraz innych dziedzin pracy Muzeum i Instytutu.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Odbito w drukarni Miejskiego Muzeum Przem. pod kier. St. Baranowskiego w Krakowie, Smoleńska 9.